

Naročnina mesečno 26 Din, za
trimesečje 60 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kranjska ulica 8. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 12. Telefon št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon št. 190.
Biskopij se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ul. 64.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Ispravniki oddelkov: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2402.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 12. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti št. 66. Savodnih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wlao
Nr. 105.241

Italija podpira mednarodno akcijo Bolgarske Energična odklonitev bolgarskih intrig v Beogradu - Ozadje štip- skih atentatov in pravi namen Bolgarije

Ljubljana, 16. julija.
V Štipu so zopet počili revolverski
strel in presekali veselo razpoloženje
sokolskega večera. Zopet se je odigrala
na štipskih ulicah tragedija, kot že to-
likokrat popreje na različnih drugih
krajih naše Makedonije. Le srečnemu
slučaju in budni pazljivosti naših stra-
žarjev je pripisovati, da ni padla pod
temi strelci zopet glava katerega naših
prvih funkcionarjev, kakor pred do-
brim letom dni, ko je izkrevnel pod
strelci makedonskih atentatorjev junaški
general Kovačević in neposredni bliži-
ni kraja včerajšnje ponesrečene akcije
makedonstvujočih. Navzlic temu pa
moramo opozoriti zopet izgubo dveh
vrlih mož, ki sta za ceno svojih življenj
preprečila novo zločinsko zasnovano po-
klonični morilec iz vrst makedonskega
komiteja.

Slučaj je nanesel, da smo zvedeli o
tem novem podvigu makedonstvujočih
skoro baš v tistem hipu, ko smo prejeli
iz Sofije vest, da so brez uspeha kon-
čali sestanki med našim poslanikom
Ljubo Nešićem in bolgarskim ministri-
skim predsednikom Ljapčevom, ki so
imeli namen urediti bolgarsko-jugoslo-
venske odnose. Ta neuspeh je pripri-
sovali edino le intrazigntnemu sta-
lišču bolgarske vlade v vprašanju ne-
vtralne obmejne cone med našo državo
in Bolgarijo, ki je bila predvidena v
pirotskih konvencijah. Po naših predlo-
gih bi se imela osnovati vzdolž bolgar-
sko-jugoslovenske meje 10 km široka
obmejna nevtralna zona, iz katere bi
Jugoslavija odstranila vse še morda
preostale bolgarske emigrante, dočim
bi Bolgarija odstranila iz nje vse brez-
poselne in po določitvi novih mej
naseljene elemente, iz katerih se v glav-
nem rekrutirajo vpadniki preko naše
meje. Sočasno bi se izvršila tudi za-
menjava dvolastniških posestev na ta
način, da bi jugoslovenski dvolastniki,
ki imajo svoja zemljišča tudi v Bolga-
riji, zamenjali za posestva z bolgarski-
mi dvolastniki za njihova na našem teri-
toriju.

Pri teh predlogih je vodila jugoslo-
vensko vlado samo iskrena želja ustvari-
ti realne možnosti za pomirjenje na
obeh straneh meje. Na ta način bi bili
tudi onemogočeni večni protesti bol-
garske vlade, da streljajo naše straže
na mirne bolgarske dvolastnike, ki ima-
jo kaj čudno navado, da prehajajo pre-
ko meje obdelavati svoja polja v mraku
in po nedovoljenih potih. Spričo teh
odkritih in jasnih namer je bilo prič-
kovati, da bo bolgarska vlada z veseljem
pozdravila in sprejela jugoslovenski
predlog in z dejanji dokazala, da stre-
mi za izmirjenjem z Jugoslavijo, kakor
sicer tako rada naglašja. Obenem bi
bolgarska vlada s sprejemom tega pred-
loga izpolnila tudi že l. 1926. postavljeno
zahtevo Društva narodov, ki je dalo
samo pod tem pogojem posojilo za li-
kvidiranje emigrantskega vprašanja v
Bolgariji. Tak nevtraliziran pas za nio
tudi ni nikak novum. Uveden je že na
grško-bolgarski meji, kjer se je dose-
dal prav izborni obnesel. Toda Bolgar-
ska uporno odklanja nevtralnno cono ob
naši meji, češ da ji primanjkuje oboro-
žene sile za nadzorovanje reda in miru
v tej coni in da tudi ne more prepove-
dati svojim državljanom svobodnega
naseljevanja, a še manj prisiliti svoje
dvolastnike, da zamenjajo posestva z
jugoslovenskimi dvolastniki.

Dočim se torej bolgarska vlada s so-
fističnimi argumenti brani pristati na
glavno točko pirotskega sporazuma, pa
obtožuje nas, da nočemo ratificirati tega
sporazuma, ki postaja baš zaradi nje-
nega odklonilnega stališča iluzorjen!

V zvezi z najnovejšimi incidenti na
meji je bolgarska vlada pričela proti
nam živo internacionalno kampanjo.
Bolgari so od nekdanj spretni agitatorji
in propagandisti v mednarodnem svetu
in so tudi tokrat napeli vse sile, da nas
spravijo v mučen položaj. Bolgarska
vlada se trudi doseči intervencijo veli-
kih sil ter predlaga v Londonu, Parizu,
Rimu mednarodno komisijo za preiska-
vo pograničnih incidentov in za nad-
zorstvo jugoslovensko-bolgarske meje.
Namen te akcije je jasen. Slične medna-
rodne preiskave se vršijo tam, kjer
Evropa smatra, da dotične države sa-
me niso sposobne napraviti reda in kjer
obstoji utemeljena sumnja o obojestrans-
ki krivdi. Bolgarija bi hotela, da pred-
stavi našo državo kot nemirno in ne-
sposobno sosedo ter jo z uvedbo inter-
nacionalne preiskave poniža na nivo
nezrele in manjvredne države. Tako
naj bi utrpel ugled Jugoslavije v svetu
občutno škodo, a kar je za Sofijo še
važnejše: udarjena bi bila avtoriteta in
prestiž naše države v krajih, kjer se
razširja zločinska propaganda maked-
onskega komiteja. Bolgariji je prisko-

Beograd, 16. julija m. V trenutku, ko
Bolgarija in njene tajne organizacije
posiljajo teroriste na naše ozemlje in
ko si vsa bolgarska javnost prizade-
va, da zvali krivdo zaradi napetih od-
nosajev med Bolgarijo in Jugoslavijo
na nas, razvija bolgarska vlada živah-
no diplomatsko akcijo pri zapadnih
velesilah, zlasti pa v Rimu.

Po najnovejših vesteh iz Sofije je ta
korak v Rimu izvršil bolgarski posla-
nik general Vlkov, ki po nalogu svoje
vlade skuša potakniti Jugoslaviji vso
krivdo.

Z ozirom na to je včeraj italijanski
poslanik v Sofiji Piacentini posetil
predsednika bolgarske vlade Ljapčeva
in mu izrazil »simpatije uradne Italije
z miroljubno politiko Bolgarije, ki je
vznemirjena zaradi rušitve miru na za-
padni meji Bolgarije.«

O tem diplomatskem koraku je pri-
spelo v Beograd iz Sofije tole poro-
čilo:

Glede na včerajšnji sestanek med
italijanskim poslanikom v Sofiji Pia-

centinijem in predsednikom vlade
Ljapčevom piše »Zarja«, da je ita-
lijski poslanik Piacentini storil ta ko-
rak po nalogu svoje vlade, ki docela
deli vznemirjenost Bolgarije zaradi ne-
prestanih incidentov na zapadni meji
proti Jugoslaviji. Italija je pripravlje-
na podpreti vse želje Bolgarske glede
vzdrževanja in ohranitve miru s po-
močjo ukrepov, ki bi jih velesile ukre-
nile ali pa smatrala za potrebne, da se
ublažijo neprestani spopadi. Ta notifi-
kacija je posledica nedavnega infor-
mativnega sestanka, ki ga je imel ita-
lijski poslanik Piacentini s predse-
dnikom bolgarske vlade Ljapčevom, ka-
kor tudi informacij, ki jih je predložil
italijanski vladni bolgarski poslanik v
Rimu general Vlkov.

Sofija, 16. julija. Predsednik bol-
garske vlade Ljapčev je sinoči sprejel
italijanskega in grškega odpravnika
poslov ter imel z obema konferenco o
položaju na bolgarsko-jugoslovenski
meji.

Podrobnosti o atentatu v Štipu

Beograd, 16. julija, r. Še nikdar se ni
pokazala dvoletnost politike v tako
žarki luči, kakor te dni. Pred štirimi
dnevi je bil v Sofiji objavljen komuni-
ke, v katerem se uradno naglašja, da je
po razgovorih med ministrskim pred-
sednikom Ljapčevom z našim poslani-
kom v Sofiji Ljubo Nešićem upati na
tako izboljšanje atmosfere v medse-
bojnih odnosih, da bo mogoče v krat-
kem rešiti vsa sporna vprašanja, med
kateri spad pač v prvi vrsti ureditev
obmejnih razmer. Vsa javnost je bila
presenečena, ko so par dni za tem pri-
spelo vesti, da je g. Ljapčev naročil
bolgarskim poslanikom v Londonu in
Parizu, naj zahtevajo pri francoski in
angleški vladi intervencijo velesil ali
pa Društva narodov. Še večja pa je po-
stalo splošno ogorčenje nad dvoletnost-
jo bolgarske politike, ko se je zvedelo,
da so agenti od bolgarskih krogov po-
pirane organizacije makedonskih revo-
lucionarjev poskušali nov atentat v
Južni Srbiji, ki je izza svetovne vojne
sem postala torišče neprestanih obme-
jnih incidentov, pokoljev in večnih aten-
tatov. Baš ta atentat pa dokazuje, kako
neiskrene so vse miroljubne izjave in
zagotavljanja, da tudi Bolgarija želi
pomirjenja in likvidacije vseh sporov.
Način, kako je bil atentat zasnovan, ka-
ko skrbno je bil izbran čas, pa doka-
zuje, da so na delu ravno tisti elemen-
ti, ki že od nekdanj motijo in ovirajo pri-
jateljsko sosedno sožitje.

O atentatu, ki je bil po zaslugi čuječ-
nosti policije in žandarmerije še pra-
vočasno onemogočen, se doznajalo po
izvršeni preiskavi še naslednje podrobnosti:

Strel med sokolsko povorko

V Štipu je bilo v nedeljo zvečer nena-
vadno živahno. V oficirskem domu je bila
prirejena sokolska veselica in baš okrog 8.
se je vršila skozi mesto sokolska povorka.
Pred hotelom »Avala« (Srpski kralj) je bilo
mnogo občinstva. Na terasi so sedeli naj-
uglednejši meščani, med drugimi veliki žu-
pan, polkovnik Mihajlovič in mestni župan
Minajo Kalamatičević. Pozornost vseh je
bila posvečena sokolski povorki, ki je ko-
rakala skozi neko sosedno ulico in bi ime-
la na povratku priti mimo hotela. Baš v
tem času sta prišla iz neke stranske ulice
dva moška srednje starosti. Oba sta bila
precej slabo oblečena, na glavi sta imela
ponošene šajkače in sumljivo sta se ozirala

čila na pomoč Italiji. Njen poslanik je
včeraj službeno sporočil sofijskemu ka-
binetu, da naj računa s podporo rim-
ske vlade.

Mi se seveda nobene kontrole ne bo-
jimo. Navzlic temu moramo odklanjati
vsako tuje vmešavanje v zadeve, ki so
izključno naša stvar. Tako vmešavanje
je tudi odvisno. Bolgarija naj pristane
na naše dobro premišljene predloge, pa
bo takoj mir in red.

A baš to je žalostno, da bolgarska
vlada na eni strani vpije po intervenc-
ciji, na drugi strani pa sabotira vsak
poskus urediti odnose na jugoslovens-
ski granici z učinkovitimi ukrepi in v
lojalnem sodelovanju z Jugoslavijo. Ni
težko uganiti, odkod izvira ta na videz
nerazumljiva sofijska taktika. Bolgar-
ska vlada je žal še vedno le slepo orodje
v rokah makedonskega komiteja. Nekaj
desettisoč zaslepljenih ljudi in krimi-
nalnih tipov terorizira bolgarski narod
ter ga žene v vedno nove nesreče. Ka-
ko dolgo bo bolgarski narod še prena-
šal to fatalno nadvlado elementov, ki
se igrajo z njegovimi življenjskimi in-
teresi?

naokrog, kakor da iščeta neko gotovo hišo.
Polijski agent Šukri Tajnovič, ki je bil v
bližini, ju je kmalu opazil. Ker sta se mu
zdelo zelo sumljiva, je stopil za njima in
ju malo pred hotelom ustavil. Na poziv
agenta sta se takoj ustavila, a mesto legiti-
macij sta potegnila iz žepa samokrese,
ter oddala na agenta več strelcev. Tudi
agent Tajnovič je takoj segel po orožju. Na
streljanje je prihitel še policijski agent Žika
Petrovič, ki je takoj skočil na pomoč Taj-
noviču in se vrgel na neznanega napadalca.
Med njima je nastala borba na življenje in
smrt. Tajnoviču je končno uspelo, da je
udaril napadalca z revolverjem po glavi,
tako da se je onesvestil in zkrulil na tla.
A že v naslednjem hipu je bil zopet pri-
zavesti ter je začel ponovno streljati na
oba agenta. K sreči je prihitel na pomoč še
v bližini se mučajoč orožnik, ki je videč ne-
varnen položaj obeh agentov oddal strel
na napadalca in ga ubil. Med tem je drugi iz-
med obeh sumljivcev pobegnil po ulici Kra-
lia Petra.

Splošna panika

Med prebivalstvom je izzvalo streljanje
splošno paniko in ljudje, ki so korakali v
sokolski povorki, so se razbežali na vse
strani. To je bilo bežečemu atentatorju ze-
lo v prilog, ker orožniki, ki so prihiteli iz
vseh strani, sprva niso vedeli koga naj za-
sledujejo. Begunec je zavil v neko stransko
ulico in tam je naletel na nekega orožnika.
Ne da bi spregovoril besedico, je oddal nanj
dva strela in ga težko ranil. V bližini nove
električne centrale je naletel na begunca
žand. kaplar Lazar Jasić, ki ga je skušal
prijeti. Tudi nanj je oddal dva strela iz sa-
mokresa ter ga nevarno ranil v trebuh.
nato pa pobegnil v temno noč. Šele nasled-
njega dne okrog 6. zvečer, so ga zajeli na
takozvanem Bardištu v okolici Kočan v ne-
posredni bližini bolgarske meje. Četudi je
bil od vseh strani obkrožen, se ni hotel udati
marveč je na poziv, naj se uda, odgovori-
l v strel. V borbi je bil nato ustreljen, nje-
govo truplo pa preneseno v Štip. Kakor se
je pozneje ugotovilo, je na begu v Štipu
vrgel tudi bombo, ki pa ni eksplodirala.

Ranjeni orožniki

Pri spopadu z atentatorjem sta bila težje
ranjena orožnik Gjuro Lacković in orožni-
ški kaplar Lazar Jasić. Oba sta bila prene-
šena v vojno bolnico, kjer je bila izvršena
takojšnja operacija. Lacković je dobil strel
skozi prsa tik nad srcem, tako da je imel
prestreljena pljuča. Lazar Jasić je dobil več
ran, najnevarnejša pa je rana v trebuhu.
Prestreljene ima ledvice in ranjena črevesa.
Ostali policijski agenti in orožniki, ki so
sodelovali pri zasledovanju atentatorjev,
so dobili le lažje poškodbe, večino sta stre-
le v noge, ki pa niso nevarni.

Kdo sta atentatorja

Po stvareh, ki so jih našli pri obeh ubitih
atentatorjih je nedvomno dokazano, da sta
prišla iz Bolgarije, odnosno direktno iz So-
fije ter da sta bila najeta od makedonstvu-
jočih. Eden se zove Krum Banov, drugi pa
Mijače Kolević nazvan Šilka. Kakor je
ugotovila preiskava, sta oba naša državlja-
na. Bila sta vojna begunca, ki sta pred
devetimi leti pobegnili v Bolgarijo, ker sta
zagrešila težja dejanja, zaradi katerih bi
morala pred vojno sodišče. V Bolgariji sta
stopila v službo makedonskega komiteja in
sta bila določena, da izvršita atentate na
našem ozemlju. Bila sta temu primerno do-
bro oborožena. Vsak je imel velik revolver
sistema »Parabellum« z večjim številom
nabojev in vsak po dve bombi, na katerih
so bile inicijale VMRO. Eden izmed
atentatorjev je imel na sebi popolnoma no-
vo srajco, na kateri je bila še štampiljka
manufakturne trdke Nikola Hadži Nikolov,
Sofija.

Nenaden odhod kralja v Beograd Sinoči ob 10. je kralj nepričakovano odpotoval v Beo- grad - Istočasno sta odpotovali rumunska kraljica-ma- ti in princesa Ileana v Bukarešto

Bled, 16. julija p. Nj. Vel. kralj
je nocoj povsem nepričakovano odpo-
toval v Beograd, kjer ostane
predvidoma teden dni, nakar se po
dosedanjih dispozicijah zopet vrne
na Bled.

Bled, 16. julija p. Nocoj ob 10.30 je
Nj. Vel. kralj z dvornim vozom odpo-

toval v Beograd. Istočasno sta odpo-
tovali z rumunskim dvornim vozom
rumunska kraljica-mati in princesa Ilea-
na z dvornim spremstvom v Bukare-
što. Princ Stirbey in rumunski posla-
nik na Dunaju, ki sta snoči dopotova-
la z rumunsko kraljico-materjo iz Av-
strije, sta se davi zopet vrnila preko
lesenic na Dunaj.

Pogreb žrtev in protestni shod v Štipu Včeraj se je vršil pogreb od atentatorjev ubitih orož- nikov - Na velikem protestnem shodu je narod Južne Srbije izrazil svojo zvestobo Jugoslaviji in obsodil bol- garsko početje

Štip, 16. julija p. V Štipu vlada za-
radi početja bolgarskih plačancev sil-
no ogorčenje, ki se je še bolj stopnje-
valo, ko se je zvedelo, da je sicer ne-
uspeli atentat vendarle zahteval dve
človeški žrtvi. Včeraj sta umrla v voj-
ni bolnici oba težko ranjena orožnika
Gjuro Lacković in Lazar Jasić. Včeraj
dopolodne ju je med drugimi posetil
bregalniški škof Benjamin. Baš ko se
je mudil v sobi Lackovića, je ta umrl.
Ob njegovih postelji so bili veliki župan
Mihajlovič, sreski poglavar Todosić in
žandarmerijski major Vasić ter mestni
župan Kalamatičević. Ko so mu zatis-
nili oči, so se skupno podali v bolni-
ško sobo Lazara Jasića. Jasić je bil
še pri zavesti in je tožil, da mu je zelo
slabo. Tolažili so ga in mu dajali nado
na skorajšnje okrevanje, vendar pa je
dve uri pozneje tudi on izdihnil.

Pogreb žrtev

Danes se je ob ogromni udeležbi
prebivalstva iz Štipa in vsega bregal-
niškega okraja vršil pogreb obeh ne-
srečnih žrtev, ki sta padli v zvestem
izvrševanju svoje dolžnosti. Krsti so
pokrivali nešteti venci in od blizu in
daleč so prinesle ženske mnogo cvet-
ja, tako da je bil grob do vrha zasut
s samimi rožami in poljskimi cvetli-
ci. Na grobu je imel ganljiv govor
škof Benjamin, nato pa so govorili še
mestni župan štipski Kalamatičević, tr-
govec Marko Petrovič in žandarmerijs-
ki kapetan Stepan Dimitrijevič, ki so
izrazili priznanje padlim žrtvama in
zahvalno vsega prebivalstva za vestno
in požrtvovalno izvrševanje težke in
odgovorne varnostne službe, ki je ob-
varovala mesto in vse prebivalstvo
težke nesreče.

Impozanten protestni shod

Po pogrebu se je prebivalstvo zbra-
lo na prostranem trgu, kjer se je nato
vršil impozanten protestni shod. Vsi
govorniki, med katerimi so bili zastop-
niki vseh slojev iz vsega bregalniške-
ga okraja, so z ogorčenjem obsodili

resolucija

ki naglašja med drugim:
Prebivalstvo bregalniške oblasti obsoja
krvavo početje bolgarskih komitov in nje-
hovo razdiralno delo. Potrpljenje naroda
je pri koncu in ta shod naj bo zadnji opo-
min bolgarski vlad, ki naj napravi končno
red v svoji državi in postane lojalen so-
sed. V vsej Južni Srbiji ni človeka, ki bi
še verjel, da bolgarska vlada ni v zvezi z
akcijo makedonstvujočih in da ne podpira
aktivno teh banditov. Narod bregalniške
oblasti zahteva od svoje države, da po-
zvrne proti nelojalnemu sosedu odločne
ukrepe in za vedno onemogoči, da bi se
ponovili slični dogodki.

Obenem pa ves narod v Južni Srbiji naj-
odločneje protestira proti amnestiji Rado-
slavova in vseh onih zlikovcev, ki so za
časa vojne morili naše ljudi. Njihov povra-
tek na Bolgarsko pomeni obnovenje in
podkrepitev morilne akcije proti naši drž-
avi. Narod v Južni Srbiji zahteva, da se
ti zlikovci v smislu mirovnih pogodb izro-
če našim oblastem in da jih naša sodišča
sodijo za krvava dejanja. Južna Srbija se
zaveđa, da je v sestavi velike in dobro
organizirane države, ki ji načeljuje kralj
Aleksander I., ki je dal že tolikokrat do-
kaza o svoji visoki skrbni za narod tega
kraja in njegove kulturne ter življenske
potrebe. Narod bregalniškega okraja je
svojemu kralju verno vdan in zaupa v nje-
govo pomoč in moč svoje države.

Po sprejetju resolucije je ves narod
zapel državno himno, nakar je bilo
med vihamimi ovacijami kralju in vse-
mu kraljevskemu domu sklenjeno, da
se odpošlje pozdravne in vdanostne
brzojavke Nj. Vel. kralju in ministri-
skemu predsedniku generalu Živkovi-
ću.

Imenovanja pri reorganizirani tehnični in poštno-telegrafski upravi

Beograd, 16. julija. Minister javnih del
je izdelal danes na podlagi čl. 30 uredbe
o organizaciji ministrstva javnih del
in njegove zunanje službe naredbo, s katero
postavlja na čelo posameznih odsekov ob-
lastne tehnične uprave v Ljubljani nasled-
nje uradnike:

za šefa administrativno-računskega od-
seka Rudolfa Zajca, šefa tega odseka obla-
stne tehnične uprave na razpoloženju; za
šefa odseka za ceste in mostove Karla Or-
la, inspektorja te uprave; za šefa odseka
za hidrotehnične gradnje Ivana Štrajca,
generalnega inspektorja bivše direkcije vod
na razpoloženju; za šefa odseka za arhi-
tektoniko in za električne stroje inž. Vi-
ktorja Skaberneta, šefa strokovnega ode-
lnja te uprave na razpoloženju.

Nadalje je minister postavil v oblastni
poštnotelegrafski upravi v Ljubljani za šefa
splošnega odseka dr. Metoda Kirigina,
dosedanega tajnika; za šefa poštnege od-
seka Antona Vesenjaka, šefa odseka; za
šefa telegrafsko-telefonskega odseka dr. Jo-
sipa Lebarja, šefa odseka; za šefa ekonom-
skega odseka dr. Ivana Lamuta, šefa od-
seka, in za šefa računsko-kontrolnega od-
seka Maksa Slobodarja, šefa odseka.

Za šefa tehnične sekcije v Ljubljani je
imenovan Avrel Kobal inž. te sekcije, za
šefa sekcije v Kranju Franc Ener, inž. te
sekcije, za šefa sekcije v Celju Ivan Ma-
rek, inspektor sekcije, za šefa sekcije v
Mariboru Ivan Vanjek, inspektor sekcije,
in v Murski Soboti Josip Vezzenik, inspek-
tor te sekcije.

Odlikovanje staroste hrvatskega gasilstva

Zagreb, 16. julija p. Veliki župan zagrebske
oblasti dr. Zoričić je izročil Marku Kolariću, sta-
rosti hrvatskih ognjevocev, red Belega orla 5.
stopnje, s katerim ga je kralj odlikoval za nje-
gov 60-letni jubilej požrtvovalnega dela v ga-
silskih organizacijah.

Povišanje šumskih taks

Beograd, 16. julija. E. Minister za šume
in rudnike je podpisal odlok, s katerim po-
višuje šumske takse na 40 odst. od vred-
nosti, kar bo vrglo državnemu proračunu
karih 12 do 15 milijonov več kakor pa po
dosedanji takсни postavki. To povišanje je
bilo sprejeto tudi od predstavnikov pod-
jetij, ki imajo z ministrstvom za šume in
rudnike dolgoročne pogodbe.

Kazenski odpust uradnik

Beograd, 16. julija. E. V ministrstvu za javna de-
la je bilo iz državne službe odpuščenih 5 urad-
nic brez pravice do odpustnine. Tri uradnice so
bile odpuščene zaradi zlorab v službeni dolžno-
sti, ena zaradi izostajanja iz službe, ena pa za-
radi nerednosti in nediscipline.

Poskusni promet na progi Kragujevac-Kraljevo

Beograd, 16. julija. E. Ker je železniška proga
med Kragujevcem in Kraljevom dovršena, bodo
še ta teden na tej progi spuščeni v promet prvi
poskusni tovorni vlaki.

Zagreb in zagrebska oblast sta vpisala za preko 110 milijonov akcij PAB

Zagreb, 16. julija n. Zagreb je vpisal delne
Privilegirane agrarne banke za 48,5 milijonov
Din, zagrebska oblast pa za 63 milijonov Din.

Grobovi naših vojakov v Češkoslovaški

Praga, 16. julija h. Jugoslovenski generalni
inspektor vojnih grobov Cvrčanin poseja ju-
goslovenske grobove na Češkoslovaškem, da do-
bi pregled o stanju teh pokopališč.

Angleški arheologi v Dalmaciji

Split, 16. julija p. Angleški arheologi, ki so se
včeraj mudili v Šibeniku in si ogledali tamkaj-
šnje starinske znamenitosti in krajinske lepote,
so se danes vrnili v Split. Po prihodu so odšli
v splitsko okolico in se divili krasotam razle-
dišča in parka na Marjanu ter izkopanim v So-
linu.

Naši kraji in ljudje

Predsednik Masaryk v krogu Sokolov v Plznu

Priprave za izredno planinsko slavo v Kranjski gori

Naše tujsko-prometne prilike so dosegle v zadnjem času na ono stopnjo, kjer je treba, da jih motrimo z vse drugačnega stališča, kakor smo bili navajeni do sedaj. Moderni tujski promet je postal naravnost odločen činitelj, od katerega je v veliki meri odvisno naše gospodarstvo in ki obenem posega tudi v naše kulturno življenje. Nerazumevanje tega položaja bi bilo za nas skrajno kvarno; zakaj od tujeskega prometa niso odvisne samo nekatere od narave izbrane postojanke, marveč dobrobit naroda in države.

Zveza za tujski promet je ustanovljena na velikopotezni podlagi; toda manjka ji podpore od strani lokalnih organizacij, ki delajo še preveč na lastno pest in prav zato nimajo onih uspehov, ki jih pričakujejo od svoje propagande. Ključ po centralizaciji v vodstvu našega tujeskega prometa je posebno letos na svojem mestu in naloga Zveze obstoji zdaj v tem, da čim prej izvede centralizacijo.

V soboto in nedeljo dne 20. in 21. t. m. bo proslavilo tujsko-prometno društvo v Kranjski gori na svečan način svojo 25. letnico. Ta jubilej je prvi v zgodovini našega naglo se razvijajočega tujeskega prometa in obenem mejnik med starim in okornim in modernim gibčnim in delikatnim ustrojem počinškega vrvenja. Tekom kratkih let je Kranjska gora zadosti pokazala, kaj morejo ustvariti ob pravem razumevanju človeške moči, če jih obrne v pravo smer in jim pokaže čili, ki služi edino ljudskemu blagostanju.

V soboto zvečer se bo vršil v novozgrajeni, lični kopalnici restavraciji prijateljski sestanek vseh prijateljev tujeskega prometa in vseh oni, ki jim je procvit našega tujeskega prometa pri srcu. Vprico prvega tujeskega jubileja bi bilo jako umestno, da se na sestanku dolčijo smernice bodočega delovanja in se polože prvi temelji centralizacije v našem tujem prometu. Inicijativno prične lahko kranjskogorsko tujesko-prometno društvo kot najstarejša in morda najbolj izkušena institucija, ki se je v borbi za svoj obstanek in procvit še vedno izkazala. Skrajno želeli pa moramo, da se tej akciji brezpozno pridružijo vsi slovenski interesi, ki naj pokrenejo ono, kar je naravna zahteva in pogoj našega skupnega narodnega gospodarstva.

Po prihodu drugega dopoldanskega vlaka

Živčno bolnih in otožnih nudi mila naravna »Franz Josefov« vodo dobro prebavo, jasno glavo in mirno spanje. Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni je v uporabi »Franz Josefov« grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtenice pri težkih obolenjih mišičev in hrbtenice. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecijskih trgovinah.

se prične ljudska proslava jubileja in svečana otvoritev in blagoslovitev novozgrajene kopalnice v Jasni, ki je nekaj posebnega, in nima para v naši državi ter resnično zasluži, da si ga vsak ogleda. Slavlje bo aranzirano popolnoma v planinskem in staroborovskem stilu in bo zanimalo in zadovoljilo vse one, ki imajo veselje do planin in do onega romantičnega življenja planinskih dedov, ki so ga z vsem sijajem in veseljem že davno pokopale nesumljene ruševine časa.

Nedeljsko planinsko slavlje bo izreden in resnično vesel dogodek v naši pusti, prazni in dolgočasni dobi. Zato pa smo prepričani, da bo uspelo prav sijajno in rodilo mnogo gmetnih, a še več moralnih koristi.

Savinjsko pismo

St. Peter, sredi julija

Lepa je Savinjska dolina. Mislim vzhodno s štirimi mejniki: Letuš in Vranska na zapadu, staroslavna Celeja in tiha Galicija na vzhodu. S treh strani je zaprta pred vetrovi. Le na vzhodu je odprta, da jo prežrači pač. Tako so Savinjski krstili vzhodni veter v novi državi. Sam ne vem, zakaj.

Gornja Savinjska dolina je znana križem sveta. Tam so doma flosarji, tam je romantična Logarska dolina. Ali niste poznali starega očeta Logarja, onega v raševini? To je bil tisti Logar, ki je nekoč pred vojno menjal v celjski gostilni zelen tisočak. Oko postavbe je sedelo pri pivu in vprašalo skrivaj vse uslužbenice in samega gospoda šefa, kdo je ta eremit, ki mejuje zelence. Ko mu ni mogel nihče tega povedati, je pozval očeta Logarja, naj se legitimira. Oče Logar pa je samo skomignil z rameni.

— Vas kdo pozna v Celju? je vprašalo oko postavbe.

— Če bi me gospod becirshauptman! se je namuznil oče.

— To je pa pravi tiček! je zmagoval pri sebi celjski stražnik in povabil očeta, da gresta do glavarja.

— Sem ga itak mislil obiskati! — je menil oče Logar. In sta jo mahnila na glavarno. Stražnik potrka in porine očeta Logarja pred seboj v sobo.

— Ata Logar? Pozdravljeni! Lepo, da držite besedo. Sedite prosim... se je oveslel silovasi glavar.

Zaprepasčen je obstal pri vratih stražnik.

— Kaj bi pa vi radi? ga vpraša v službenem tonu glavar.

— Sumljev se nam je zdel ta gospod, ker je menjal tisočak, pa sem ga... — Gospod Logar? Ah pojdit no! je zamahnil nejevoljno glavar. Ponudil je Logarju trebušasto trabuko in sta se prav od srca nasmejala stražnikov vni.

Vidite, vsega tega spodnja Savinjska dolina nima. Nimamo več zelenih ali drugobarnih tisočakov. Ima pa naša dolina snažne, ponosne vasi, kakor da so sami trgi. Nad hlevi koncertne dvorane! Onoščica ob-

zidana, z jamo na strani, kakor industrijska skladišča. Se svinjaki so taki, da bi ta ali oni stanovalec mračnih mestnih votlin lahko zavidal ščetince. Rdeče hiše, kakor v Ljubljani sicer še nimamo, pač pa nam obetajo rumeno in sicer prav sredi doline. Sedaj pa prav zares! Pred leti, ko smo drago prodajali zeleno rožo (hmelj) in je bogato tekkel vir blagostanja, je obstajala očividna lokalna potreba take ustanove. Da, tedaj je bil delavnik svetek, vsaka nedelja pa pustni torek. Toda naš vir blagostanja je kakor slavni prisihajoči studenec pod Iglo. Ko pride ura, je kotanja prazna in zastoj čaka željni popotniki... Prazne so kašče in hlevi, prazni delarni zavodi. Mnog hmeljnar je željno prisluhlil blagovesti o Agrarni banki. Gostilne so prazne. Oštriji žulijo prátike, računajo, koliko suhih tednov in dni še preteče, preden spet zažuborijo valovi vira blagostanja. Kjer je tekkel pred leti pekerčar, je razulemeč, traminec in sladki muškat od miz, stojijo pohlevni četrti labolčniki in plehkega banatčana. Le šumeča svila brhkih deklet je medel spomin na minule zlate dni.

S skrbjo gleda hmeljnar svetlo zelene šume hmelnikov in pazno posluša poročila iz drugih držav. Z vedrim zaupanjem moli iz vsega srca tisto staro molitev, ki jo je zapisal že rajni Levstik: »Gospod, obvari nas zlega — udari tega in tega!« (Čehe, Nemce, najbolj pa Bačko, ki se ji je pri zvrhani skladi zahotelo še ptičje mleka. In res jih tepe z egiptjskimi šibami: s peronosporo, pajkom, sušo in točo).

Misel vrta po glavah in že sedaj ni pokola: Kako bo na jesen s kupčijo? Če ti stoji birič na pragu, ne boš metal mesarja iz hleva. Vsakdo se veri, da bo prodal svoj pridelek prvo uro, čim bo suh. Spet bodo romale procesije z modrimi vzgorci. Spet bo uhajal kupec pri oknu iz svoje pisarne pred nadležneži: »Pit šen, majnen nemens!«... Klobuk pod pazduho ne bo dovolj. Vem da jih v mislih že mnogo kleči. Lačen človek ne zametava plesnive skorje, hmeljnar ne kovača. Sto kil da vendarle jurja! V Zatu, Nürnbergu in Strasbourg pa si židje že maneje roke in pometajo skladišča, čakajoč božjepotnikov. Spet bodo šli tisoči stotov našega hmelnja kot Bohemian hops (češki hmelj) na Anglesko.

Vse dotlej bomo pod kapom vedrili, dokler ne uvedemo svoje obvezne znamke in osnujemo na široki podlagi naše hmelnjske vnovčevalnice, ki bo odpravila krošnjarije s pičlimi stoti in bo iz ene roke plasirala naš pridelek. Ne trdim, da bo slo vse kakor po maslu, saj je vsak začetek težaven in vsaka slo bridka. Treba pa je prijeti s čistimi rokami za delo. Se še najdejo čiste roke? Trdno verjamem, da jih je med nami na ducate sposobnih in čistih!

Jubilej ribniškega selfmademana

Včeraj je praznoval v krogu svoje rodbine g. Jakob Oražem, hišni posestnik in lastnik tvornice telovadnega orodja v Ribnici, svojo 70. letnico.

Rojen l. 1859. se je po končani ljudski šoli izučil ključavničarske obrti ter jo mahnil, da spozna večje industrije, v tujino. Delal je v večjih tovarnah v Ljubljani, Lincu, Dunaju in Dunajskem Novem mestu.

Po povratku si je ustanovil l. 1881. svojo obrt, kjer je razvijal svoje zmožnosti z njemu lastno pridnostjo in vztrajnostjo. Prvotno majhna obrt se je ugodno razvijala ter je tekom let zaslovela njegova delavnica po vsej Dolenjski. Izdeloval je poleg ključavničarskih predmetov vage, armature za vodne in parne žage ter telovadno in sportno orodje. Pred skoro 25. leti je dogradil moderno elektrarno, ki je bila ena prvih podeželskih elektrarn, ter dal s tem Ribnici značaj razvijajočega se trga in omogočil z oddajo toka drugim obrtnikom hitrejši razvoj njih obratov.

Med vojno, ko je razen elektrarne njegova obrt skoro počivala, mu je pri takratnem velikem požaru pogorelo skoro vse ter je bil med vsemi pogorelci najtežje prizadet.

Po vojni je odprodal elektrarno ter izdatno povečal in moderniziral tovarno za telovadno in sportno orodje, ki je edino podjetje te stroke v Jugoslaviji. Po svoji solidnosti ter prvovrstnih izdelkih je to

podjetje znano že izza predvojne dobe, danes pa ima na listi svojih odjemalcev skoro vsa telovadna društva države.

Dasiravno vsestransko zaposlen, je bil g. Oražem vsakomur z dobrimi nasveti vedno rad na razpolago za društva pa je imel polno razumevanje, bodisi da jim je dal brezplačno delavce, material ali električni tok za razne prireditve, odnosno jim posodil potrebno telovadno orodje. Njegovo najljubše razvedrilo je poleti vrt, pozimi pa ob prostem času neumorno čita knjige. Svojih osem otrok je vzgojil narodno in so vsi preskrbljeni ter so mu v njegovem podjetju dobri svetovalci in deloma sotrudniki.

Jubilant je kljub svoji starosti čvrst ter se z mladeniškim navdušenjem veseli vsakega napredka.

Se mnogo let!

Jurčičeva rojstna hiša popravljena

Muljavi, 16. julija

Popravila pri rojstni hiši našega pisatelja Jurčiča so izvršena in tudi prizidek, določen za stanovanje Jurčičeve družine, bo kmalu gotov. Slovensna blagoslovitev novega doma bo 15. avgusta, ko obhajamo na Muljavi žegnanje.

Ker ima odbor še nekaj obveznosti, bo priredil ob tej priliki tombolo, združeno z veliko veselico na Jurčičevem vrtu. Vsako leto se zbero o Veliki naši velike množice naroda od blizu in daleč na Muljavi, zato smemo pričakovati velike udeležbe na prireditvi. Obiljubilo je sodelovanje že več pevskih zborov, skušali bomo dobiti tudi godbo; zabave torej ne bo manjkalo.

Na prireditve opozarjamo že sedaj zlasti vse številne častilce Jurčičeve.

Potovanja po Savi proti Beogradu

Letos se je navdušila cela vrsta mladih sportnikov in izletnikov za potovanje s čolni po Savi. Naša reka, ki je na terenu svoje ožje domovine precej nemirna in de-roča, a se pod Zagrebom umiri in se leno v dolgih vijugah vleče skozi slavensko in sremsko ravnino, pa je začela dobivati tudi inozemske goste. Začetkom julija je prispe-la v Ljubljano družba veslačev dunajskega kajak-kluba »Krehsen«, broječa šest gos-podov in dve dami. S seboj so prinesli šest lastnorodno izdelanih zložitljivih čol-nov, ki jih lahko opremijo tudi z jadrji, ter vse potrebščine za taborene na prostem. Vodja skupine je art. Waldmann.

Slabo vreme je izletnike zadržalo par dni na Gorenjskem in v Ljubljani, a 2. t. m. so startali na Ježici. Opozorjeni na brzice pred Trbovljami in Hrastnikom se seveda niso ustrašili potu po narasli Savi in so še tisti večer srečno prispeli v bližino Hra-stnika, kjer so se za noč utaborili na des-nem bregu in naslednje jutro nadaljevali pot.

Med tem, ko je ta dunajska skupina go-tovo že dosegla Beograd, so pri Zidanem mostu 8. t. m. startali z dvema lakima čolnista slikar prof. Albert Sirk. Član opernega orkestra Branko Flego in Ferdo Delak, ki pošilja poročila s poti v »Slo-venški Narod«.

Kakor kaže, pričena čolnarjenje naglo oživljati naše reke. Srečnih lastnikov zlo-žitljivih in drugih čolnov je sicer še malo, vendar so v Ljubljani pridno na delu, da ustanovijo svoj klub, ki mu želimo lep na-predek.

Neveren požar

Novo mesto, 16. julija.

Danes okoli 13.30 je nenadoma izbruhnil požar v Češči vasi pri Novem mestu. Za-čelo je goriti v kozolcu posestnika Jane-za Šiljarja. Požar se je hitro razširil, toda gasilci iz Prečne, Vavte vasi, iz Smihela ter iz Novega mesta so kmalu lokalizirali po-žar tako, da je bil omenjen samo na kozo-lec. V kozolcu je imel posestnik Janez Šil-lar že spravljeno letošnjo mrvo, pšenico in ječmen.

Orožniška patrulja iz Novega mesta je bila po službenem potovanju slučajno v vasi ter so orožniki opazili, kako sta dva dečka pohitela iz kozolca, kjer sta se igra-la z žigalicami. Celokupna škoda znaša okoli 30.000 Din in je le deloma krita z zavarovalnino. Vsačani so marljivo nosili vodo. Motorna brigadna v domači vasi, ki je bila posvečena v nedeljo 14. t. m., je uspešno stopila v akcijo.

Nov slovenski časopis v Zedinjenih drža-vah. Slov. ženska zveza v Ameriki je začela izdajati v Chicagu svoje uradno glasilo »Zar-jac. Časopis je deloma tiskan v angleščini. Pesnik Ivan Zorman v članku »Our great problem« polaga slovenskim ženam v Ame-riki na srce, da naj se bolj ko doslej zani-majo za slovenski jezik in zlasti za sloven-sko literaturo, ki ima tudi za ameriške na-seljence mnogo lepega in koristnega.

Česka knjiga o sovjetski Rusiji. Znani moskovski dopisnik praških dnevnikov J. E. Šrom, čigar knjiga »Sovjetske Rusko« je naj-boljši češki priručnik o sovjetski Uniji, je izdal novo knjigo »V ríši Stalinovč. Tu po-daja v glavnem vtiske z dolgega potovanja po Ukrajini, Kavkasem in Povolžju. Najza-nimivejši so njegovi opisi ruskih industrijskih središč.

Rusi in 25-letnica smrti A. P. Čehova. Ob 25-letnici smrti »zadnjega ruskega kla-sika« A. P. Čehova pripravlja sovjetsko-ruska Državna založba zbornik jubilejnih člankov, 300 njegovih še neobjavljenih pi-sem v posebni knjigi in novo, kompletno iz-dajo njegovih spisov. »Mežrabpom-film« bo priredil več filmov z motivi iz spisov Čehova. V Moskvi bo otvorjena razstava, ki bo posvečena v glavnem Čehovu, pa tudi nje-govim sodobnikom — pisateljem.

Ruska emigracija in A. P. Čehov. Ve-likega ruskega pisatelja se spominjajo v teh dneh tudi emigranti. Povsed, kjer so ruske kolonije, se vrše panihide in spominjske slavnosti. Pariški tednik »Rossija i slavnj-stvo« je številko z dne 13. t. m. posvetil

Premijera pustolovščin
in velikih senzacij!
EDDY POLO
neustrašni in nepremagljivi kot
JUNAK DNEVA
V tvornici avtomobilov. Borba za lepo
deklico in njeno doto. Ljubosumnost. —
Srditi boj. Velesenzacije!
Ob 4. pol 6., pol 8. in 9. uri.
Mladini zabranjeno!
Ljudske cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din.
ELITNI KINO MATICA.
Telefon 2124.

Smrtna nesreča

Slovenska Bistrica, 16. julija

V ponedeljek ob 19. se je dogodila na vrholmskem klancu pred Slovensko Bistrico težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala smrtno žrtev. Vrholski klanec je zadnji pred Slovensko Bistrico in je cesta od nje-ga precej strma navzdol. Slovenjebistriški mesar in gostilničar Franc Razboršek se je pripeljal iz gozda s svojim avtomobilom na klanec ter ob ovinku zadel s toliko silo ob obcestno jablan, da je bilo drevo izru-vano s koreninami.

Razboršek je vozil sam, v avtomobilu pa so bile še štiri druge osebe. Avtomobil je trčil ob drevo s toliko silo, da je vrzel zadaj sedeče do 20 m daleč. Razboršek, ki je bil spredaj, pa je dobil tako težke notranje poškodbe, da jim je danes do-poldne v mariborski bolnici podlegel. Na kak način se je nesreča pripetila, še nihče ne ve. Srečno rešeni sopotniki Razborške so se v trenutku znašli daleč proč od po-nesrečenega vozila na cesti in si ne morejo razlagati, kako je nesrečni Razboršek za-vozil v drevo. Razborška je zadela tra-gična smrt v najlepši moški dobi. Za njim žaluje vdova in pet nedoraslih otrok.

Bogomolci

V povojni dobi se je v naših južnih kra-jih razvila poleg stare verske sekte bogo-milov še posebna verska organizacija bo-gomolcev. Ta sekta je ena od najinteresa-ntnejših in najčudnejših pojavov v naš-em povojnem življenju. Bogomolci so se znašli v vseh in tam se tudi zbirajo in širijo. Največ jih je v Srbiji. Pojava te sekte je zato tako čudna, ker nima njen razvoj ničesar skupnega s tradicijo naroda in s splošno smerjo vseh drugih po-vojnih družabnih pojavov.

Organizacija bogomolcev je močna. Oni sami jo cenijo na sto tisoč organiziranih članov po vsej državi. Trdijo tudi, da je to šele začetek in da bo iz njega nastal mogočen pokret verstva in morale, pokret, ki bo reformiral obstoječe cerkve ter uvedel med narodom zopet moralo in ver-nost. Kaka je ta organizacija in kaj so njeni temelji, je popolnoma neznano. V zad-nji beograjski »Politiki« je zanimiv članek o bogomolcih. Bogomolci pripovedujejo o svojem pokretu približno takole:

Kadar začne padati morala in ko je po-plepnost po bogastvu in užitkih vedno več-ja, pošlje Bog na svet svoje izvoljence. To so ljudje, ki jih je naenkrat navdahnla božja milost. Ti ljudje morajo potem spre-obračati druge. Prvi taki izvoljenci so se pojavili pred vojno in po vojni, ko se je svet vedno bolj vgrezal v posvetnih tež-njah in strasteh. Bogomolci niso nasprot-niki nobene krščanske cerkve, menijo pa, da je treba te cerkve očistiti in vernike navajati k pravi iskreni vernosti.

Pravoslavna cerkev je nekaj časa na-stopala proti bogomolski sekti, sedaj pa se je z njo pomirila. Pripadniki bogomolstva niso samo pridni obiskovalci cerkva, tem-več oni žrtvujejo za cerkve tudi denar, delo in vsako drugo pomoč. V bližini Sta-lača hočejo zgraditi celo svojo cerkev iz razvalin nekdanjega samostana.

Obenem z bogomolstvom pa se je v va-seh na težko razumljiv način udomačil tudi spiritični stolček. Bogomolci goje spiri-tizem in neke vrste okultizem. Ko se zbi-rajo k molitvam, je med njimi vedno spi-ritistični stol, na katerega polagajo roke ter kličejo »duhove«. Če se stol ali miza tri-krat zgane, je znak, da se je odzval dober in pravičen duh. Manj udarcev ali treslja-jev pa je znak duše kakega grešnika, za katerega zbrani bogomolci takoj opravijo razne molitve, da se duši vrne mir.

Kulturni pregled

Antologija slovenske lirike v srbskem prevodu

Pesnik Gustav Krklec, čigar ime je do-bro znano vsakemu literarno izobraženemu Slovcu (o njem smo nedavno pisali tudi v »Jutru«, pripravila antologijo sodobne slovenske lirike v srbohrvatskem prevodu. Knjiga bo izšla — če pojde vse po sreči — že koncem letošnje jeseni v Beogradu. To bo nov uspeh naše književnosti, ki ga v da-nšnjih razmerah ne smemo omalovaževati, zakaj antologija g. Krkleca bo prodrila med ono publiko, kamor »slovenska beseda« ne more prodreti, in ni vseeno, ali nas ti tiso-či srbskih čitateljev poznajo z naše duhov-ne strani ali ne. Vsekakor je treba pozdra-viti simpatično prizadevanje g. Krkleca. Njegova antologija — nekatere prevode že poznamo iz »Srepekega književnega glasnika« — bo imela brez dvoma visoko literarno vrednost, dostojno njegove pesniške repu-tacije.

G. Krklec sporoča piscu teh vrstic, da želi prevesti še nekatere dobre peemi iz slo-venških pesniških zbirk, ki so izšle v zad-njem času. Priporočam pesnikom, ki jih za-nima načrt g. Krkleca, da mu nemudoma pošljejo izvod svojih knjig. To velja tudi za kasnejšo dobo, ker bo g. Krklec rad referi-ral v srbskih revijah o vsaki naši knjigi, ki

jo dobi in ki bo vsebinsko tako zanimiva, da bo kazalo poročati o nji v srbskem in hrvatskem tisku. Knjige naj se pošiljajo na naslov: Gustav Krklec, književnik, Beograd, Knez Mihajlova 35.

Ob tej priliki omenjamo, da g. Krklec baš sedaj pripravlja prevode večjega števila pesmi O. Zupantiča za eno prihodnjih šte-vilk »Srepekega književnega glasnika«, nekaj pesmi A. Gradnika pa izide v tem časopisu že te dni. Nedavno je v beograjskem radiu recitiral izbor iz slovenske lirike.

Hugo von Hofmannsthal

Nenadna smrt je zadela pesnika, ki je po-leg Schnitzlerja in Baha predstavil so-dobne avstrijske literarne produkcije v nemškem slovstvu.

Hugo von Hofmannsthal se je rodil 1. fe-bruarja 1874 na Dunaju, kjer je študiral romanistiko in postal doktor filozofije. Ze kot 18 letni dijak je objavil dramatsko štu-dijo »Včera« in spisal dramatske pesnitve »Tizianova smrt«. Pesništvo se je pridružil skupini Stefana Georgeja, ki se je borila za nov verz in za čisto poezijo. Prvi znat-nejši uspeh mu je prinesla drama »Bedak in smrt«, ki se posebno odlikuje po jezi-kovni dovršenosti. Hermann Bahr mu je

najbolj utrl pot k uspehom in slavi. Izmed kasnejših številnih del je omeniti njegovo predelavo »Elektré«, ki jo je pozneje ugla-sil Richard Strauss, med najpomembnejše pa šteje »Oedipus in sfinja«, ki kaže, kako se je poglabljal v duhu antične žaloigre. Znan je tudi njegov prevod »Oedipusa«, ki je do-živel odlični uspeh v Reinhardtovi režiji in inscenaciji. V njegovi predelavi igra Reinhardtov teater tudi srednjeveško igr-o »Jedermann«, ki je ena izmed atrakcij vsa-koletnih solnografskih slavnostnih iger. Za Richarda Straussa je spisal libreto »Kavali-ru z rožo« in »Adriadni na Naxosu«.

Bil je zelo plodovit dramatik; žaloigra »Rešene Benetke« in »Alkestes, veseloigra« Kristinin povratek in druge zaznamujejo različne odrske uspehe. Pisal je tudi v pro-zi (»Pravljica 672. noči«, »Žena brez senca«, »Florinda«, »Knjige radosti« i. dr.) Izdal je nadalje 4 zvezke esejističnih spisov in ko-respondenco z Richardom Straussom.

Preživel je vse življenje (izvemši po-tovanja) na Dunaju in bil zlasti v zadnjem desetletju njegov ponos.

Popravi. V včerajšnjem »Kulturnem pre-gledu« je zakrivil tiskarski škrt celotno vrsto nesmiselnih napač. Tako čitaj v prvem član-ku »Kaminsky« (namesto Kaminskij ali Ka-minskij) »aureol« (n. »aureole«), spoznati takoj (n. torej), »pškinovske« (n. »poški-novske«). V članku »Skromne literaturne po-prave«: Březino (n. Bregino), — kromeni Palackega (n. omami P.), namreč v krogih njene duševne elite (n. marveč).

Chlorodont

Velika tuba Din. 13.—, mala tuba Din. 8.—

Pošljite nam ta oglas kot tiskovino (omot ne zalepiti) dobili boste brezplačno eno poskusno tubo za večkratno uporabo. Tvornice Zlatorog, Oddelek Chlorodont, Maribor. 9

Krasno osvežujoča Pepermint-zobna pasta

odstranjuje neprijeten

duh iz ust

Domače vesti

Vsem prijateljem, ki so ob smrti našega nepozabnega dr. Gregorja Žerjave brzojavno ali pisмено sporočili izraze svojega iskrenega sožalja našemu listu, ondosno njegovemu direktorju, bodi tudi na tem mestu izrečena naša najprisrčnejša zahvala.

»Jutro«.

* **Promocija.** Danes promovira na dunajskem vseučilišču gospod Peter Kruh, doma iz Kranja, za doktorja vsega zdravstva. Iskreno čestitamo!

* **Diplomski izpit** za strojno inženjerstvo je napravil z prav dobrim uspehom na tehniški curiške univerze g. Roman Gregorij iz Ljubljane. Mlademu, 21letnemu inženjerju čestitamo.

* **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« št. 72. z dne 15. t. m. objavlja zakon o pogodbi o arbitraži med kraljevino SHS in Zedinjenimi državami, zakon o pogodbi o prijateljskem poravnanju spornih vprašanj med kraljevino SHS in Zedinjenimi državami, pravilnik o upravljanju državnega fonda za zatiranje živalskih bolezni, naredbi o načinu upravljanja denarnih kazni zaradi kršitev in prestopkov po št. 111. in 113. zak. o odvračanju in zatiranju živalskih bolezni, naredbi o izpremembi in dopolnitvi pravil o pregledovanju, žigovanju, obliki, sestavi in označevanju tokomerov in o nadzorstvu nad njimi, uredbi o ureditvi ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje ter navodilo o sprejemanju advokatskih pripravnikov v brezplačno prakso pri sodišču.

* **Iz državne službe.** Minister javnih del je imenoval načelnike, posameznih odsekov ministrstva javnih del, pošte, brzojava in telefona. Med drugimi je imenovan za načelnika hidrotehničnega oddelka inž. Ivan Petrič, v kontrolnem oddelku pa sta imenovana Josip Lovrič in Matija Kunc. Za upravnik oblastne tehnične uprave je imenovan dosedajni direktor gradbene direkcije inž. Matija Krajc. Začasnemu računskemu pripravniku finančne direkcije v Ljubljani Antonu Plestenjanu je priznana stalnost v 5. skupini II. kategorije.

* **Ekspedizija rumunskih dijakov.** Včeraj je prispela v Split skupina 17. dijakov z visoke trgovske šole v Braşovu in Rumuniji. Vodja izletnikov je prof. Schum. Doslej so bili v Carigradu in Atini ter so preko Dubrovnika prišli v Split odkoder se preko Zagreba in Beograda povrnejo v Braşov.

* **Smrtna kosa.** V Davosu je preminula gospa Vida Tomšič, soproga lesnega veletržca g. Viktorja Tomšiča v Villa del Nesovo. Truplo pokojne bo prepeljano domov — V Kranju je umrl g. Martin Tomšič, orožniški stražmojster in knjigovodja v pok. Pokojnik, ki je dosegel 78 let, bo položen jutri ob 7 na domačem pokopališču k večnemu počitku. — V Ljubljani je umrla gospa Otona Schmidta, upokojena sestra blagovnega oddelka Kmetijske družbe. Njegov pogreb bo danes ob 18. na evangelijskem pokopališču. — Pokojnim blag spomin, žalujočim iskreno sožalje.

* **Iz Skopja v Bosno** se preselilo mnogo kmetov na poziv komisarija sarajevske oblastne samouprave. Oblastna samouprava je namreč prevzela bivše državno posestvo Budimir, kjer se bodo kmetje iz Skopja naselili.

* **Društvo Braća Hrvatskog Zmaja v Zagrebu** je na svojem zadnjem zasedanju izvolilo g. dr. Ivana Šveglja rednim članom in z njim imenom Črnoluški po Črnem Lugu v Gorskem Kotaru, kjer je bil g. dr. Šveglj narodni poslanec.

* **Kruh v Zagrebu** je cenejši, zato pa se množe pritožbe prebivalstva, češ da se ne dobi niti enega hleba, ki bi vagal toliko, kolikor bi moral in povrh je še slabo pečen, da bi vlag nadomestila primanjkljaja moke. V pritožbah na tržno nadzorstvo se tudi navaja, da se sedanjih kruh prav kmalu skisa in da je zdravju nevaren. Tržno nadzorstvo bo odredilo stroge preiskave po pekarnah.

* **Iz Varaždinskih Toplic** nam pišejo: Tukaj je precej gostov iz Slovenije, a zdi se, da se letos ne polaga na nas nobena posebna važnost. V edini tukajšnji kavarni imajo sicer vse mogoče liste, a slovenskega nobenega. Čitalnica glavnega hotela je nekaj časa imela »Jutro« enkrat na je ta naš dnevnik izginil. Baje se ni dopadel nekemu gospodu kanoniku iz Zagreba, ki je dal »Jutro« kratkoma odstraniti. Seveda je ta brezobzirnost nas slovenske goste naravnost ogorčila. Ne dovolj da plačamo visoke takse in da tudi sicer pustimo dovolj denarja Varaždinskih Toplic, se nam hoče sedaj še predpisovati kaj naj čitamo! Gospodje naj si zapomnijo: slovenski gostje bodo pričeli izvajati konsekvence, ako se tu takoj ne napravi remedura. Se nekaj je treba konstatirati: »Jutro« prihaja v Varaždinske Toplice še le — tretji dan! Imajo ga torej mnogo prej v Skopju, v Parizu, v Varšavi Ne vemo, kje tiči vzrok, prosimo pa pošto upravo, da napravi red.

* **Opozorjamo** na razpis raznih obrtniških del pri razširjanju sanatorija na Golniku, ki jih razpisuje Oblastni odbor ljubljanski v današnjem »Jutru«.

* **Dvoje čudnih porok.** Šerijatski sodnik v Sarajevu je izvršil te dni dvoje porok, kakršnih šerijatsko sodišče še ni imelo v svojih spisih. Prvi par sta tvorila sarajevski esnap Salih Mraović, 87letni stari in njegova 28letna nevesta. K drugi poroki pa je prišla nevesta sama ter prosila sodnika, naj ji privede ženina iz feče. Ženin, 26letni delavec Bešević, ki je v preiskovalnem zaporu, je takoj pristal na poroko, ki se je takoj, ko je bil priveden od paznika, na šerijatskem sodišču tudi izvršila. Mlada poročenca nista spregovorila niti besede. Žena je odšla svojim potom, mož pa je odvedel paznik nazaj v zapor.

* **Težko ranil dva brata.** V Dobanovcih blizu Sremske Mitrovice se je kmet Mar-

jan Ivanovič prepil s svojo materjo in ko jo je hotel dejansko napasti, sta prišlo k njemu na pomoč njegova brata Djoko in Tanasije. Tedaj je Marjan potegnil nož ter oba težko ranil. Brata sta v bolnišnici in se Djoka bori s smrtjo, ker je dobil udarec z nožem v srčno stran. Marjana pa so izročili sodišču.

* **Tatvina koleša na Vrhniki.** Klepar-skemu mojstru Andreju Dobrovolju na Vrhniki je bilo koncem preteklega tedna ukradeno 1250 Din vredno moško kolo znamke »Puch« s tovarniško številko 215.250, črnopleskano. Kolo je najbrže ukradel neki 17letni potepuh.

* **Obledelo obleke barva v različnih barvah** in pilisra tovarna Jos. Relch.

* **Ciril Metodova ženska podružnica** v Trbovljah je poslala C. M. družbi od kresnega večera 1.127.75 Din. Iskrena hvala.

* **Sokolsko društvo v Dolenjem Logatcu** priredi v nedeljo 21. t. m. na lastnem telovadišču svoj običajni letni javni nastop in nato prosto zabavo s plesom itd. Za dobro jedajo in pijačo je preskrbljeno. — Prijatelji se vabijo na obilen poset. — Zdravo!

Kino Ideal
NOČ LJUBAVI
Velefilm nepozabne lepote. V gl. vlogah
RONALD COLMAN in VILMA BANKY.

Iz Ljubljane

u— **Velika igralsko-pevska prireditev.** »Udruženje gled. igralcev« Ljubljana, priredi 14. in 15. septembra t. l. prireditev, ki bo obsegala pevsko-recitacijski večer in umetniški bohemski večer in sicer v veliki dvorani hotela »Union«. Opozorjamo že sedaj vse ljubitelje pesmi in žive besede, kakor tudi zabave željno publiko na ta umetniško zanimava večera. Ker bo vse to v korist bolniškega fonda, prisimo prireditelje in korporacije, naj se ozirajo na to prireditel. Odbor.

u— **Stenografična tekma na Christoforovem učnem zavodu.** Domobranska cesta 7, se je vršila pretečni ponedeljek ob 8. uri zjutraj. Tekme se je udeležilo lepo število gojenk. Diktiralo se je 5 minut z brzino 100 besed v minuti. — Tekmo je vodila strokovna učiteljica, ga. Ivanka prof. Robidova. Tema diktata je bil odlomek F. S. Finžgarjeve povesti »Samac«. Prva je zmagala gđ. Cimerman Valburga iz Ljubljane, druga gđ. Čop Mara z Jesenice, tretja gđ. Fabian Valeska iz Ljubljane, četrta gđ. Pavlovič Stanija z Vrhnike in peta gđ. Uranič Ljilka iz Trbovelj. — Prireditel tekme kaže razveseljen napredek na polju slovenske stenografije ter zasluzi zavod, ki da letno 30 do 40 perfektnih stenografov in stenografin slovenski domovini na razpolago, priznanje cele javnosti. — Kakor smo poučeni, nastopi 12 absolventov tega zavoda takoj svoje službe, večje število absolutov pa ima službe že obljubljene in zagotovljene.

u— **Hoja v Tivolskem gozdu.** V Tivolskem gozdu, posebno nad hotelom »Tivolik«, se v zadnjem času zbiralo otroci, ki hodijo po travi in uničujejo mlada drevesa. Na neki goščavi vrh Tivolija so si še celo uredili nogometno igrišče. Ker se na ta način uničuje trava in kvarijo brstke in tudi veje na drevesih, opozarja mestni magistrat starše, da pazijo na otroke ter jim strogo prepovedo tako kvarjenje tivolskega gozda. Ako bi to svarilo ostalo brezuspešno, bo mestni magistrat prisiljen, da krivce, odnosno starše, strogo kaznuje po gozdnem zakonu ali po zakonu o varstvu poljiščne.

u— **Vozna pot do Bellevue-a skozi Tivolski park.** Mestni magistrat je iz tujkoprometnih ozirov do preklica dovolil vozni promet skozi tivolski park do hotela Bellevue. V to svrhu se sme uporabljati drevored, ki vodi mimo velesejane in tu naravnost dalje do mostička na desni; potem pot čez mestni travnik do Koslerjevega posestva in za Koslerjevim zidom in po serpentinah v Bellevue. Dovoljen pa je le promet z navadnimi osebnimi in laičnimi tovornimi vozmi ter osebnimi avtomobili. Izključeni so še nadalje težki tovorni vozovi in tovorni avtomobili.

u— **Zavezanci zemljarine** se opozarjajo na razglas, ki je nabit na mestni deski o vlaganju prijav za znižanje dopolnilnega davka zemljarine. Prijave je vložiti do 31. t. m. pri mestnem magistratu. Tozadevne tiskovine se dobijo ob običajnih urah v mestnem ekspeditu. Mestni trg 27-III proti pristojbini 0.50 Din.

u— **Nesreča in nezgode.** Pri stavbnih t. Matko Čurk zaposleni zidar 32 letni Jernej Vrhovnik je delal pri obnovitvi hišnice Sv. Jožefa na Vidovdanski cesti ter je padel z lestve tako nesrečno, da so ga morali zaradi težkih poškodb prepeljati v javno bolnico. Nesreča se je zgodila okoli 17. ure. Vrhovnik je dobil težke poškodbe na glavi. Skoraj ob istem času se je primerila nesreča v opekarni »Emon« na Viču kjer se je ponesrečil 49 letni Jakob Dolž.

Dober

nasvet za

Vaš

dopust!

Vzemite s seboj fotoaparat! Od dopusta boste imeli dvojni užitek in trajen spomin. Obiščite nas ali pa zahtevajte naš najnovejši fotografski cenik Maj 1929!

DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

čar. Vagonček mu je povozil desno nogo in zlomil. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v bolnico. V Mojstrani se je v nedeljo primerila večja nesreča. Ponesrečenje so še le včeraj prepeljali v ljubljansko bolnico. Poslovodja Josip Krek se je s svojo taščo Karolino Repia vozil na vozu, ki se je prevrnil. Josip Krek je pri padcu dobil težke poškodbe, tašča Repihova si je zlomila levo nogo, a sinček je k sreči dobil le male poškodbe.

u— **V mestni klavnic** (prosta stojnica) se bo jutri, v četrtek 18. t. m. ob 15. prodajalo prašiče meso.

u— **Aretacija mednarodnega goljufa.** Ljubljanska policijska direkcija je bila obveščena, da je bil na Dunaju aretiran prebrisan mednarodni goljuf Emil Vogelhut, ki je bil zelo elegantno običen, srednje postave in je nastopal kot trgovski potnik za berlinsko tvrdko »Mediaz«. Emil Vogelhut se je pojavil že leta 1926. v Ljubljani ter je posetil mnoge ljubljanske zobozdravnike, katerim je ponujal zlasti specialne luči. Prevzel je več naročil, sprejel obenem naplčila, toda naročenega blaga niso zobozdravniki nikdar prejeli. Ko so se pozneje obrnili na tvrdko ter zahtevali od nje naročeno blago, so vsi zobozdravniki dobili kratek odgovor, da Emil Vogelhut ni njen zastopnik in da ni imel pravice sprejemati plačil za tvrdko. Samo v Ljubljani je na ta način prigljal približno 10.000 Din. Emil Vogelhut pa je tudi v drugih mestih naše kraljevine, dalje v Avstriji in pa na Rumunskem izvedel slične goljufije. Ker ga zasleduje tudi ljubljansko deželno sodišče, bo najbrž prepeljal z Dunaja v Ljubljano, da prejme pred sodiščem primerno plačilo.

u— **Drobilji policijske kronike.** Policija je zaprla 3 mlade deklice zaradi tajne prostitucije. Prijavljena je manjša tatvina ter poskus vlom v stanovanje zdravnika dr. Staudacherja na Bleiweisovi cesti, dalje dve lahki telesni poškodbi, 3 primeri nedostojnega vedenja, nezgoda pri delu in 12 prestopkov cestno-policijskega reda.

u— **Odvetniška pisarna dr. Vladimira Kreč** v Ljubljani, se bo preselila z 20. t. m. iz dosedanjega prostora v pritličju hiše Tavčarjeva ulica št. 1., v I. nadstropje desno, iste hiše.

Solan creme ali olje

dokazano najboljša za solnčenje. Dobi se povsod
A. KANC sinova, drogerija, Ljubljana
Židovska ulica 1.

Bele emajlirane ploščice

za stensko oblogo, štedilnike i. t. d.
dobavlja in polaga najceneje
KERAMIČNA ZADRUGA
Ljubljana, Tesarska ulica št. 3.

Kdor želi

porabiti dopust za okrevanje in okrepitev, naj vzame jutraj in popoldne
2 — 3 žličice

OVOMALTINE

v skodelici mleka.

Iz Maribora

a— **Češki akademiki v Mariboru.** Včeraj so se zopet mudili v našem mestu češki gostje. Na svojem povratku s bratje dolgega potovanja po Jugoslaviji so prispeli v ponedeljek zvečer češki akademiki — prirodoslovci iz Prage pod vods.vom univ. docenta dr. Novaka. Med njimi je bil tudi 1 poljski akademik. Na ko'odvoru so jih pozdravili zastopniki JČlige in češkega kluba. Tekom včerajšnjega dne so si ogledali okolico in posejili tudi mešički rudnik, kjer so bili prav ljubezljivo sprejeti. Akademiki so bili na poučenem potovanju po Jugoslaviji že od 26. junija ter so si razen glavnih mest in Jadrana ogledali zlasti naše rudnike.

a— **Dva nova zasebna sanatoriji v Mariboru.** K članku pod tem naslovom v št. od 14. t. m. polnaslanjemo, da stavka: »Sanatorij ne bo urejen za take specialne slučaje, ampak bo splošen« — seveda ni razumeti tako, kakor da bi se sanatoriju g. dr. B. Ipavca ne nameravala izvrševati operacije. To je jasno razvidno že tudi iz prejšnjega ga stavka, kjer se navaja, da bosta v sanatoriju celo dve operacijski sobi. V sanatoriju se bodo vršile vse vrste operacij (trebušne, prsne, glavne in ekstremitetne), ker je v Mariboru razen kirurgov v bolnici še četvero specializiranih operaterjev: dr. Aludan, dr. Drnovšek, dr. B. Ipavc, dr. Majcen. Toliko v potrebno polnaslno članke.

a— **Nevarne čučke v mestnem parku.** V ribniku v mestnem parku, kjer kraljujejo kot neomejena gospodarja v družbi lepih raček dva krasna labuda, sta se pojavili dve veliki čučki, ki sta postali zlasti strah malega račkega zaroda. Nič manj kot 14 raček je baje že postalo plen teh požrešnih rib. Ena se je lotila celo tudi že labuda-samca in ga zgrabila pod vodo za nogo, toda labud se je znal otresti nevarnega sovražnika. Neprijetna gosta v ribniku bo treba vsekakor čimprej odstraniti, sicer se lahko tudi kakemu labudu še pripeti nesreča, ki je doletela že toliko raček.

a— **Dela na novi stavbi na počitniški koloni** pri Sv. Martinu na Pohorju naglo napredujejo in bodo, že v naikrajšnem času dovršena, naka se bodo tudi deklice preselile iz dosedanjih prostorov v šoli v lasten dom. V koloniji je zlasti v nedeljo kar mrgolelo svojcev tamkaj nanašajočih se otrok, ki kar niso mogli dovolj pohvaliti ugodne lege in vzorne posk-ba otrok.

a— **Pri trganju lipovega cvetla** se je 14 letnemu Ivanu Penku iz Metja odromila veja, na kateri je stal. Pust si je pri padcu pretresel možgane in dobil 3. več drugih poškodb. Prepeljali so ga v oblastno splošno bolnico.

a— **V Mariboru aretirani ubežli kaznenc.** V Lajterspeku so 3 obožniki nedavno ustavili nekega suknjičevca, ki je izjavil, da je Pierre Simon, t. j. eden iz Marseliesa v Franciji, odkoder je prišel z orijent ekspresom, kjer je bil ekri: pad nekim vozom. Ker pa obožniki izpovedi čudnega potnika niso vajeli, so ga izročili mariborski policiji, ki je takoj razposlala čoune njegova prstov na vse kraje. Uspehi je bil popoln. Včeraj je namreč prejea mariborska policija od zagrebške policijske direkcije dopis, da ni aretirani dozdevni Francoz naka drugi kot l. 1906. v Bitolji rojeni zidar Simon Stavrič, ki je bil l. 1926. zaradi več zločinov obsodjen na 12 let čezke ječe, a je pred meseci pobegnil iz kaznilnice v Mitrovici.

a— **Blazni Benito Mussolini.** Kakor je naš list že poročal so pretekli teden v mariborskem parku naleteli na zblaznega blaž neža, ki se je izdal za Musolinija. Odpremili so ga takoj v bolnico, kjer so sedaj ugotovili njegovo identiteto. Je to Miroslav Glušič, ki je svoječasno pobegnil iz umobolnice na Studencu pri Ljubljani in trpi na kroničnih napadih shizofrenije.

a— **Tihotapska smola.** Policijski stražnik J. Kunst je imel predvčerajšnjim zelo srečen dan. Prišel je na sdd kar dvoma tihotapcema. Zjutraj je ustavil v Milinski ulici avtotaksi, v katerem s je vozil nek moški, ki se mu je zdel sumljiv. Bil je neki znani tihotapec iz Selnice ob Dravi, ki je imel pri sebi 4 kg vtihotapljene scharina. Artiranca, ki je našim finančnim organom že dobro znan, so izročili finančni oblasti. Stražnik Kunst je ustavil tudi nekega kolestarja brez luči. Odvezl mu je kolo in ga povabil s seboj na policijski komisarijat. Na Zrinskega trgu se je aretirane nenadoma pognal v divji beg in pustil stražnik kolo in zavol, v katerem je bilo 2760 ovtikov cigaretnega papirja avstrijskega izvora. Stražnik je blago in kolo izročil na policijskem komisarijatu, za tihotapcem pa poizvedujejo.

Iz Celja

a— **Admiral Prica na letovišču.** Admiral Prica, ki je pred tednom dni prispel v naše kraje, se nahaja sedaj na letovišču v radio — termalnem kopališču v Laškem. Z njim se nahaja tudi njegova rodina. V nedeljo je posetil sokolsko slavnost v Št. Jurju ob južni železnici, kjer je bil od Sokolov in mnogostevilnega občinstva prisrčno pozdravljen.

a— **Vozite vendar počasi in previdno!** Včeraj dopoldne sta se zeletela v Matije Gubca ulici neki kolestar in avtomobilist. K sreči se ni nikomur pripetila kaka nesreča, vendar ta ni bila izključena. Pri dnevnem naraščajočem prometu bi morali predvsem lastniki različnih vozil paziti, če že ne na peše, pa vsaj sami na sebe.

a— **Prvi dnevi mestnega avtobusnega prometa.** Že 4 dni je v obratu prvi avtomobil mestnega avtobusnega podjetja in vsi znaki kažejo, da se bo avtobusni promet prav dobro obnesel. Ljudje se ga sijo radi poslužujejo, ker je poceni in res udoben. Najbolj frekventirani sta progi Celje — Dobrna (dvakrat tour in retour) in pa proga Celje — Rogaska Slatina. Ko bo ljudstvo sčasoma nekoliko bolj informirano o tej velikanski prometni pridobitvi in njenih udobnostih, bo promet nedvomno tako narastel, da niti 3 avtobusi ne bodo zadostovali, kakor so po sedanjem načrtu projektirani.

a— **Pri Skobnetu ukradeno perilo najdeno.** Pred tednom smo poročali, da je bilo v noči med 9. in 10. t. m. pokradeno z vrta hotela Skobrne različnega perila v vrednosti okrog 5000 Din. V petek popoldne pa je železničarjeva žena Alojzija Božičeva našla ob potoku Ložnici med grmovjem večjo množino še mokrega perila. Perilo je odnesla domov, drugo jutro pa zadevo javila na policiji. V zavoju so našli 26 serviet, 26 prevlek za vzglavnike, 23 brisač, 5 predpasnikov, 2 ženski srajci, 1 ženske hlače, 1 prevleko za pernico in 1 žepni robec. Najdeno perilo je bilo izročeno lastnici g. Tereziji Skobnetovi, dobro polovico perila pa je tat pač prej spravil na varno.

a— **Slepar prijet po »črni« avto vožnji.** V soboto zvečer je najel 49 letni trgovski potnik in bivši trgovec Ivan T., ki je brez stalnega bivališča, pred kolodvorom avtomobil podjetnice Krempušev in se odpeljal v družbi nekega svojega prijatelja na vesel izlet v Vojniko. Ko se je vrnil v Celje, je šoferju povedal, da nima niti pare denarja in naj počaka dotlej, da bo kaj zaslužil. Šofer pa je poklical stražnika in pustil potnika aretirati. T. je pustil na policiji v zastavo aktovko z raznimi trgovskimi papirji do drugega jutra, ko je obljubil plačati vozulno 120 Din. Pa se je oglašil šele v nedeljo popoldne na policiji, kjer je vinjen razgrajal in zahteval aktovko. Policija je T. vtaknila v zapor, kjer pa še naprej divjal in razbil 29 Din vredni vrč za vodo, last sreskega poglavarstva. Izroččen je bil sodišču, odkoder je v soboto po 6 mesecih preiskovalnega zapora šele prišel.

a— **Prijeti vlomilec pobegnil.** V ponedeljek popoldne je opazila blaginjičarka trgovine Valentina Hladina v Prešernovi ulici, da je prišel po stopnjicah iz prvega nadstropja precej urnih korakov v vežo neznan sumljiv moški, ki je skušal neopaženo izginiti iz hiše. Blaginjičarka je urno pohitela za njim in ga se ujela na hišnem pragu. Zgrabila ga je junaško za suknjč in mu nemudoma preiskala vsebino sumljivo napih žepov. Na svoje začuden je izvilke iz žepa lepe škjarje in žepno uro ter ob predmeta spoznala kot svojo last. Ko je tat spoznal, da je zasačen, je začel mlo molelovati blaginjičarko, naj ga izpusti in naj ne kliče policije. Ta pa je bila tozadevno neumljena, poklicala je domačega kuharico, da je prišla ljubitelja tuje lastnine, sama pa je zaklenila vežna vrata za seboj, odhitela po poslovodjo trgovine v bližino hiše. Ko se je vrnila, je opazila, da so vežna vrata odprta, o tat pa ni bilo nobenega sledu. Vlomilec, ki je srednje postave in bledega obraza ter pri-

Kino Ljubljanski dvor!

Danes prvič!

Mi stari pomorščak

Pat in Patahon

Ob 4., 7. in 8. in 9.

striženih brk, se je kuharici iztrgal in pobegnil, ker vrata niso bila zapahnjena z zapahi. Vse zasledovanje za njim je ostalo doslej brezuspešno.

Nečuvjen ponočni napad

Kočevlje, 16. julija

V noči od sobote na nedeljo ravno okrog polnoči se je zgodil v mali kočevski vasi Zelje, ki je eno uro oddaljena od Kočevja, dogodek, ki je upravičeno razburil prebivalstvo.

Ob tem času sta namreč udrla proti hiši, ki stoji bilo na samem na levem traktu vasi, dva podivjana suroveža. V hiši sta takrat spala tridesetletni zidarski delavec Janez Janež, doma iz Prezida, in njegova skoraj 70-letna mati Polona.

Suroveža sta planila proti hišnim oknom, jih močno stresla, da so popadale iz njih šipe. Nato sta planila v sobo, kjer se je pa že prebujal od ropota sin Janez.

Eden od napadalcev je udaril z nekim topim orodjem po Janezu, ki se je po par udarcih zgrudil in nezavesten obledel. Istočasno se je sprivil drugi lopov na 70-letno mater in jo pretepel z okovano palico, da se je reva zgrudila poleg sina. V tem sta napadalca po gusnem zločinu pobegnila.

Mati Polona se je čez nekaj časa zavedla in posrečilo se ji je, da je priglžala luč. Poleg postelje na tleh vseh razbit in okrvavljen je ležal njen sin in se ni ganil. Starka je sina obkladala z mrzlimi obkladki, nato pa stekla k sosedom in jih poklicala. Prišel je tudi orožnik. Ko se je Janez zavedel, je povedal, da je spoznal v napadalcih delavca Kordiša in Kastelca. Napadla sta ga, ker jima ni hotel posoditi zadnjič neke male vsote denarja.

Iz Kranja

u— **Promet na Pokopališki cesti.** Kakor smo že poročali, je mestni občinski svet sklenil, da se na Pokopališki cesti preprovo vsak promet z vozili, osobito s kolesi. Razumljivo je, da interesi in prebivalci ob tej cesti smejo voziti z vozili, da se nanje ne nanaša ta prepoved. Zabrana velja za Pokopališko cesto od križišča pri dr. Sabothyevi pristavi do kokskega mostu. Ukrep mestne občine je toplo pozdraviti, ker je osebna varnost pešcev na tej ozki cesti vspricho naraščajočega prometa zlasti divjajočih kolesarjev postala problematična. Občina je že naročila opozorilne table. Kršilce teh predpisov bo občina strogo in eksemplarno kaznovala.

u— **S kopitom po glavi.** Pretekli ponedeljek zvečer je dobila tukajšnja rešilna postaja Gasilnega društva telefonični poziv v Cerklje. Ivana Ropreta, hlappa uslužbenega pri posestniku Kandolfu, je udaril konj, s kopitom tako močno po tilniku, da mu je prebil lobanjo. Poleg tega ima Ropret tudi pretresene možgane. Prvo zdravniško pomoč mu je nudil tukajšnji zdravnik dr. Jože Bežek. Ranjenca so v nevarnem stanju prepeljali z rešilnim avtomobilom v ljubljansko bolnico.

u— **Poslovanje Mestne hranilnice v Kranju v letu 1928.** Na petkovi seji je občinska uprava mesta Kranja odobrila računsko zaključke in bilanco Mestne hranilnice za poslovno leto 1928. Iz poročila upravnega odbora posnemamo, da izkazuje hranilnica v lanskem letu nekoliko manjši promet od l. 1927., pač pa zelo znaten prirastek pri hranilnih vlogah in pri naložbah v tek. računu. Vseh prejemkov je bilo 30.783.385.81 Din, vseh izdatkov pa 30.683.618.32 Din, torej prometa, 61 milijonov 467.004.13 Din. Na hranilnih vlogah (knjižice) je vložilo 4792 strank 11 milijonov 466.746.83 Din, dvignilo pa 2999 strank 7.700.363.61 Din. Stanje hranilnih vlog na knjižice koncem leta 1928. 25 milijonov 847.547.62 Din, stanje hranilnih vlog v tekočem računu pa 6.946.633 Din. skupno stanje za nad 5 milijonov več kot v letu 1927.

Iz Tržiča

u— **Nedeljski javni nastop tržiškega Sokola** je pokazal jako lepe uspehe v vseh panogah telovadbe. Vsi nastopi so bili lepo izvajani, posebno pa so ugajale članice z vajami s kiji in vzorna vrsta na krogih. Člani kranjskega in jeseniškega Sokola so vrhutega nastopili z dvema vrstama na drugo in bradlji in želi za vratolomne vaje splošno pohvalo. Prav lep je bil dalje nastop članov v prostih vežbah. Nastopilo je okoli 70 članov, kar je za tako lokalno prireditev jako častno število. Telovadbo je posetilo številno občinstvo, prav posebno pa je pokazalo svoje simpatije Tržiču kranjsko Sokolsko društvo, ki je poslalo k telovadbi svoje gojenke, članice in prav častno število članov. Pri veselici je sviral oddelke železničarske godbe, telovadne točke pa je spremljal na klavirju gospod Lajovic.

u— **Čevljarska zadruga** za tržiški sodni okraj je imela svoj izredni občni zbor. Za načelnika si je izvolila g. Poljanca iz Sebenj. Kakor slišimo ni od tržiških mojstrov niti en

Iz Zagorja

Občni zbor Kmetijske podružnice. V nedeljo dopoldne je bil v prostorih gošpoda Tomo Koprivca občni zbor Kmetijske podružnice za zagorsko dolino. Podružnica pod agilnim predsednikom g. Kolencem lepo napreduje, četudi ni deležna nikakih oblatnih podpor. Podružnica je priredila več predavanj o živinoreji, sadjarstvu in umetnih gnojilih. Članom je preskrbela okrog 3 vagonov raznih umetnih gnojil, večjo množino sadnih drevesc, kos in drugih stvari. Ustanovila se je tudi samostojna kmetijska šola, v kateri so predavali poleg zagorskega učitelja tudi g. dr. Zarnik, živinodržavnik g. Dev iz Trbovelj in več predavateljev Kmetijske družbe iz Ljubljane. Za časa večerjane je priredil učitelj g. Kolenc s člani Kmetijske podružnice in učenci kmetijske šole poučni izlet na Grm. Nazaj grede so si ogledali izletniki tudi posestvo oblatnega odbora Mala Loka in svinjsko pitališče župnika Oblaka pri Sv. Lovrencu. Kmetijski inventar se je pomnožil za obračalni plug, travniško brano, orodje za sadijstvo i. dr. Blagajniško poročilo je dokazalo, da ni podružnica prejela navzlic mnogim prošnjam nikake podpore. Sklenilo se je seči po samopomoči in se prirediti v jeseni tombola popolnoma kmetijskega značaja, katere čisti dobiček bo namenjen za nakup poljedelskega in vrtnarskega orodja. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom g. Kolencem na čelu. Za delegata za glavni občni zbor sta bila ponovno izvoljena g. Ašič Lojze iz Lok in g. Koprivc Tomo iz Zagorja.

Nov zdravnik v Zagorju. Dolgoletna želja vsega prebivalstva zagorske doline za naselitvijo še enega zdravnika, se je izpolnila. V ponedeljek 15. t. m. je prišel v novi Čobalovi hiši z ordinacijo g. dr. Slavko Grum, rodom iz Smartna pri Litiji.

Iz Kamnika

Fotografom in amaterjem. »Sokole« v Kamniku naproša vse fotografe amaterjev, ki so slikali nedeljski sprevod in javni nastop, da blagovnetko pošljo po en izvod vsakega pletka g. Rajku Kosu v Kamniku.

Sport

Kakor smo nedavno poročali, je splitski Hajduk vložil protest proti tekmi z BSK, pri kateri je bil poražen. Svoj protest je utemeljeval s tem, da igrači BSK Marković igrali prvenstvene tekme za sarajevskega Hajduka. JNS je zahteval od sarajevskega nogometnega podsaveza tozadnje podatke. Sarajevski podsavez je izjavil, da je Marković od 26. aprila t. i. faktično igral prvenstvene tekme za sarajevskega Hajduka. Obenem je sarajevski podsavez obvestil Savez, da je Marković svojičas sporočil sarajevskemu podsavezu, da bo prvenstvene tekme v tem letu igral za sarajevskega Hajduka. Marković pa je odšel v BSK, vendar o svojih prejšnjih nastopih ni obvestil niti BSK, niti beogradskega podsaveza. Beogradski podsavez se je prenamigil pri protipravilno odobril nastop Markovića za BSK. Z ozirom na vse to se zdi, da bo protest splitskega Hajduka imel uspeh. Vprašanje je, ali se bodo anulirale vse tekme, ki jih je BSK igral s tem igralcem. Dosedaj je bilo govora samo o tekmah BSK: Hajduk in BSK: Jugoslavija. Kakor poroča »Jutarnji list«, pa je nekaj odbornikov JNSa mišljenja, da bi se morali v tem primeru anulirati tudi tekmi, ki ju je BSK igral v Beogradu in Skoplju proti Pobedi.

V naslednjem nekaj rezultatov nogometnih tekem zadnjih dni v inozemstvu: **Gefla:** Austria (Dunaj): Idrottsklub Sandviken 5:0. **Falun:** Austria: reprezentanca provincije Dalarna 6:4 (2:1). **Varšava:** Legija: Hakoah (Dunaj) 4:1 (4:0). **Stedec:** Hakoah (Dunaj): vojaško moštvo Siedleca 2:0. **Dunaj:** Wacker: Simmering 3:0. **Gradec:** Hakoah (Gradec): GAK 3:2 (2:1). **Sturm:** Sportklub 4:2 (0:2). Tekma je bila pred koncem prekinjena, ker izključeni igrači niso hoteli zapustiti igrišča. Prišlo je do velikih kralavov ter je morala intervenirati policija. **Lima:** Uruguay: Peru 3:1 (2:1).

V Goudi je atletinja Heublen iz Barmena dosegla v metu kroglice 12,85, kar predstavlja nov svetovni rekord. Pri lahkoatletičkih prvenstvih na Dunaju je znana Liesl Perkaus postavila v metu kroglice in diska dva nova avstrijska rekorda. V metu kroglice je dosegla 11,58, v metu diska pa 36,08.

V soboto je odpotovalo več sušaških plavčev na plavalni miting v Milan, ki ga je priredila Società Canottieri di Milano. Bili so to člani sušaške Viktorije Golubič, Pavešič, Marčeta, Ljubo Smokvina, Arčani, Margreiter, Vinke Matković in Colazio. V nedeljo se je vršilo tekmovanje v bazenu San Cristoforo. Končni rezultat je 54:33 za milanske plavčeve. To znači vsekakor lep uspeh sušaških plavčev, ki so v nekaterih točkah prav dobro odrezali. Kakor znano, ima Società Canottieri di Milano v svojih vrstah izborne plavčeve, med njimi tudi nekaj italijanskih rekorderjev. Od sušaških plavčev sta bila Pavešič na 100 m prsno in Marčeta na 100 m hrbtno prva. V drugih točkah so bili sušaščani drugi in tretji. Pri waterpolo tekmi je moštvo Milana zmagalo nad Sušaščani s 3:2. Revanžno tekmovanje se bo vršilo meseca avgusta na Sušku.

Čičaški boksarski savez ni priznal v Newyorku izrečene diskvalifikacije Maxa Schmelinga. Tako bo vendarle prišlo do matcha med njim in Sharkeyem. Borsba se bo najbrže vršila v Detroitu.

Dopisi

KRŠKO. Zadovoljni smo z avtobusno zvezo z Novim mestom, samo več točnosti bi si želeli. V polnem upoštevanju izjem in nepredvidenih zamud prosimo za uvedbo voznega reda, ker vsi potniki računajo s svojim časom. Tako pa se je nedavno zgodilo, da je avtobus pravočasno prišel v Leskovec ob 8.48, ob 8.54 bi moral biti v Krškem pred pošto, prišel pa je tja šele ob 9.30. Zaradi tega, ker se je odpeljal od Zatonar naravnost v kolodvor Videm in pustil potnike čakati pri mostu. — V okolici se je že pričelo z žetvijo pšenice in se nadejamo zadovoljivega uspeha. Če ne bo kakke resreče, bo dovoli sadja in trta bo dobro obrodila. Lani ob tem času se je prodajal bel kruh po 8 Din kg. sedaj pa je določena cena belega kruha na 5.50 Din, črnega pa 4.50 Din za kg: pa še cenejši bi lahko bil.

GROBELNO IN OKOLICA. Tukajšnja podružnica Ciril Metodove družbe v Ljubljani vabi na svoj redni letni občni zbor ki bo v nedeljo 21. t. m. ob 16. v gostilni Gobec, Završe z običajnim dnevnim redom.

SP. IN ZG. POLSKAVA V nedeljo 21. t. m. uprizorijo poljskavski študentje znamenito Cankarjevo delo »Hlapec Jernej in njegova pravica« in sicer ob 3. pop. pri g. Re »ku na Zg. Po« i vi in ob pol 8. zvečer pri »Sicherlu na Sp. Polskavi. To Cankarjevo delo, ki je prevedeno skoraj na vse svetovne jezike, je vzeto iz kmetijske »zveljenja, je polno globokih misli in se odlikuje ko svoji preprostosti in obenem po najčistejši umetnosti. Čisti dobiček je za revne akademike, zato v ljudno vabljeni vsi ljubitelji našega velikega Cankarja in n. h. akademiki!

BLD. Pri razstavi čipkarskih del je bila ob visokem obisku rumunske kraljice poleg ravnatelja državnega orsednjega zavoda navzoča tudi strokovna učiteljica gospodinja Anica Novakova.

Sokol

Proslava 25-letnice Sokola v Kamniku

Sokol v Kamniku je praznoval preteklo nedeljo pomembno slavo: jubilej 25-letnega delovanja in razviti prapora. Kamniške brate je obiskalo vse polno drugih sokolskih društev, med drugimi Ljubljana matica, Sokol I, Sokol II, Siska, Litija, Stepanja vas, Vič ter pred vsemi vsa društva kamniškega okraja. Zastopani je bil tudi JSS po br. Milostu in župa Ljubljana po br. starosti Maroltu in podstarosti Mesecu. — Takoj po prihodu jutranjega vlaka se je vršil sprevod z gosbo Sokola I na čelu po mestu do hiše br. dr. Karbe, kjer je Sokolstvo pozdravilo kumice sestro Karbovo. Nato je vodila Sokole pot na telovadišče ob Bistrici, kjer so se izvršile poskušnje za popoldanski nastop. ki je obetal biti številčen in kakovostno zelo lep. Po skušnjah pa se je podal sprevod na mestni trg k razviti prapora. Pri slavnostnem aktu so govorili poleg kumice s. Karbove še društveni starosta dr. Karba, br. Kos, zastopnik JSS in župe ter oficijelni predstavniki ostalih društev. Mestno občino je zastopal kamniški župan g. Kratmar. — Javni nastop je pritegnil k proslavi zelo mnogo občinstva ter se je pričel točno ob 16. uri. Vsi nastopajoči oddečki so bili razeni dece zelo močni, izvedba vseh prostih vaj, tudi člankih, je bila zelo zadovoljliva. Poleg predpisanih prostih vaj je nastopil naraščal iz Siske s svojo deveterico precej dobro, članstvo istega društva pa je izvedlo znano dr. Murnikovo telovadno skladbo »Turški marš« prav dobro. Orodna telovadba kombiniranih vrst je pokazala mnogo lepote, saj so bili i v naraščajih in v vrstah članstva zbrani sami dobri telovadci. Posrečeno je bil tudi nastop vzorne vrste Ljubljanskega Sokola. Iz strokovnega stališča bi se dalo gotove detailne stvari podvreči stroži kritiki, kar bodo storili strokovni listi. V splošnem pa je nastop zelo častno uspel. — Nikakor pa ne moremo ti premo delstva, da ima kamniško društvo mnogo premalo dece in ženskega naraščaja. Prihodnjic, upamo vsaj, nas bodo pozdravile večje čete dečkov in deklic, saj jim mora biti nedeljski nastop le v izpodbudo za nadaljno delo. — Po nastopu se je vršila običajna veselica in le škoda je bila, da so se morali zunanji gostje tako brzo posloviti od prijaznega Kamnika.

Proslava 25-letnice Sokola v Zalcu se je vršila na Petropavlovo s telovadno akademijo po pozdravu staroste br. Šenice so nastopili vsi oddečki pod vodstvom br. načelnika Skete ter prednjakov dr. Jošta, Pivca in načelnice s. Petričkove in prednjakice Hodnikove ter Mikuševe tako dovršeno, da se je moralo več točk ponoviti. Sestra Joštova je pripomogla s požrtvovalnim spremljevanjem na klavirju telovadnim točkam še do večje veljave. — Po telovadi bi se obrazložil prvi načelnik br. Piki zgodovino društvenega delovanja ter je podelil vse prisrčne k nadaljnemu vztrajnemu delu v drugem četrtletju. Slovesnost je še bolj povečala prisrčnost in nastop vzorne vrste celjskega Sokola pod vodstvom br. Poljšaka. Po končni točki akademije, alegorični sliki »V slogi in bratstvu do zmage« po osnutku br. dr. Jošta se je razvila lepa sokolska zabava pri pevanju pevškega zbora »Savinjski zvoni«. — Žal da žalskemu Sokolu ni uspelo, proslaviti svojega jubileja na širši podlagi, na župnem zletu, ki ga Savinjska dolina že dolgo ni imela.

Sokolsko društvo na Bledu proslavlja v nedeljo 21. t. m. 20-letnico svojega obstoja. Na sporedu je med drugim telovadni nastop ob 15. popoldne na tenis-igriščih v Zdraviliškem parku; nato skupen odhod v Sokolski dom, kjer bo veselica. Polovična vožnja dovoljena za čas od 20. do 22. t. m.

Gospodarstvo

Poravnalna ponudba v konkurzu Slavenske banke

Kakor smo že objavili je upravni odbor Slavenske banke d. d. predložil formalno ponudbo za poravnano na bazi 22 odst. z izjavo, da je pripravljen, ako bi bila ponudba sprejeta, upnike takoj izplačati. Konkurni upravitelj je predložil ponudbo sodišču kot sprejemljivo osnovo za poravnano ter je sklical zbor upnikov na 25. t. m.

Takoj drugi dan je objavila »Zveza jugoslovenskih hranilnic«, povdarjajoč, da zastopa nad 50 odst. vseh upnikov, v »Slovenskem Narodu« polemičen odgovor, katerega bistvo je, da »Zveza« nikakor in nikdar ne more pristati na kvoto, ki jo nudi poravnalna ponudba.

Objava konkurznega upravitelja in izjava »Zveze« sta vzbudili v krogih upnikov »Slavenske banke« največjo pažnjo in živahno diskusijo. Iz upniških krogov se množijo glasovi, da je treba dosedanjemu zavlačevanju konkurza, ki gre seveda na račun upnikov, napraviti energičen konec. Konkurnza masa kopni vsled stalnih visokih stroškov od tedna do tedna. V predkonkurzu je znašala vrednost »Slavenske« še 75 odst. do 80 odst. Pred dobrim letom so se cenile aktivne še na preko 30 odst. in se zatrjuje, da bi bila takrat poravnava na tej bazi dosegljiva. Toda ves čas se je postopalo po taktičnem načelu, da je boljši golob na strehi, nego vrabec v rok.

Kolikor se vé, se ceni imovinsko stanje »Slavenske banke« sedaj približno na 37 milijonov. Od tega je naloženih pri bankah in torej takoj razpoložljivih cca 28 milijonov, od dolžnikov pa bi se baje moglo izterjati še nekaj nad 7 in pol milijonov. Temu nasproti znašajo terjatve II. razreda nekaj nad 120 milijonov Din. Po odbitku terjatev I. razreda in stroškov bi po tem računu ostala imovina okrog 24 milijonov Din. ki bi prišla v poštev za določitev poravnalne kvote. Na tem računu temelji, kakor se vidi, tudi poravnalni predlog upravnega sveta.

Odločno odklonilno stališče »Zveze jugoslovenskih hranilnic« napram poravnalnemu predlogu izhaja očitno iz predpostavke, da bi bilo mogoče pritegniti člane upravnega odbora tudi preko financijskega angažmana, ki že na sebi leži v poravnalnem predlogu (ker je za takojšnje izplačilo upnikov treba preskrbeti nekaj milijonov gotovine). Temu seveda upniki nikakor ne bi ugovarjali, vendar pa se v njihovih vrstah vedno bolj množijo glasovi, da se zaradi možnosti ne sme zamerjati sigurnost. V skladu s tem naziranjem in v zvezi z izjavo »Zveze« se širi v upniških krogih govorica, da je »Zveza« jugoslovenskih hranilnic pripravljena napram upnikom prevzeti »garancijo, da bodo končno več dobili nego ponuja poravnalni predlog. V tem slučaju je seveda jasno, da bi upniki pač soglasno odobrili njeno odklonilno stališče. Po naših informacijah te govorice niso osnovane. Najmočnejša članica »Zveze« ljubljanska Mestna hranilnica — nam je bilo rečeno — nikakor ni pripravljena prevzeti kakršnokoli garancije.

Kakor čujemo se vrši jutri sestanek eksekutivnega odbora slovenskih upnikov in bo pri tej priliki pač padla odločitev, ali se naj odobri stališče »Zveze« ali ne. Ako se odobri, potem je seveda poravnalna ponudba že propadla in konkurz bo trajal dalje. Mnogi se na podlagi dosedanjih izkušenj bojijo, da bo pozneje situacija za poravnano še slabša nego je danes.

Kakor znano je konkurzna uprava pred

tedni določila, da se iz likvidnih sredstev Slavenske banke izplača upnikom na račun 15 odst. kvota. Ako 25. t. m. ne pride do poravnave, bo, kakor poročajo, ostalo pri prvotnem sklepu. Koliko bo potem še mogoče izplačati in kdaj, to je popolnoma negotovo, ker bi po sedanjem stanju sodeč trajal konkurz še dve do tri leta.

Vsekakor stojijo upniki »Slavenske banke« pred dalekosežno odločitvijo. Z aziorom na dosedanje izkušnje je več kakor razumljivo, da v njihovih vrstah ni več mnogo vneme za »lov na goloba na strehi«...

Nenadna hosa na žitnem trgu

Ljubljana, 16. julija. Vsa žitna trgovina stoji danes pod vtišom nenadne hose, ki se je pojavila na žitnem trgu in ki ima svoj izvor v Ameriki. Na čičaški borzi je cena julijski pšenici že v soboto nenadoma poskočila od 123 in ena osminka na 129 centov za bušeli, večeraj pa je ponovno poskočila na 137 in sedem osmink centa. Za september pa od 134 in ena četrtinka na 142 in 1/4 centa. Tekom dveh borznih dni se je torej cena pšenice v Ameriki dvignila za skoro 15 točk.

Tako nagle okrepitve ni nihče pričakoval, kajti neugodne cenitve ameriške letine so bile znane že v početku preteklega tedna. Ni pa dvoma, da so ta nenavaden dvig žitnih cen povzročile manj ugodne vesti o letošnji letini v Ameriki. Po objavi statistiki se ceni letošnja letina ozimne pšenice v Zedinjenih državah na 582 milijonov bušlov (lani je bilo pridelanih 579 milijonov bušlov), letnja jare pšenice pa le na 193 milijonov bušlov (lani 231 milijonov). Pri lani pšenici znaša torej ocenjeni primanjkljaj napram lani 38 milijonov bušlov. Letina koroze pa se ceni na 2662 milijonov bušlov napram 2840 milijonov lanskega pridelka. Tudi pridelek ovsu bo znatno nižji. Slična poročila prihajajo tudi iz Kanade.

Ameriška hosa je danes prešla na vsa evropska tržišča, odkoder javljajo znatno višje tečaje. Tudi pri nas so se cene dvignile, vendar še ne v toliki meri, kakor v Ameriki. Prodajalci so postali zelo rezervirani ter zadržujejo blago v pričakovanju višjih cen. Za potiskno pšenico so danes zahtevali že 225 do 230 Din. Tudi na baških obvodnih postajah se je cena dvignila na 220—225 Din, na ostalih baških postajah pa na 215 Din. Vendar je zaradi rezerviranosti prodajalcev težko dobiti blago. Sporedno so se seveda dvignile tudi cene moka.

Tečaj novosadske borze so bili sicer povšani, vendar ne odgovarjajo povsem današnjemu položaju, kar žal vedno opazamo pri nastopajočih spremembah tendence na žitnem trgu.

Oblastne hranilnice in rentni davek. Finančno ministstvo je na vprašanje zagrebškega Saveza denarnih zavodov izdalo rešenje, po katerem so vloge oblatnih hranilnic, ki so deponirane pri drugih denarnih zavodih, podvržene rentnemu davku.

Borze

16. julija. Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Nekaj več potrebe je bilo v devizah na Curih, Trst in Budimpešti. Deviza na Dunaj se je ponovno nekoliko okrepila. Potrebo v devizah na Trst, Budimpešto in Pariz je krila privatna ponudba, ostalo potrebo pa Narodna banka.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je vojna škoda nekoliko okrepila. Poštna hranilnica je zopet intervenirala. Za aranžma, za kaso in za julij se je vojna škoda trgovala po 405, za december pa je notirala 419—424. Med bančnimi vrednotami je bilo nekaj običajnih zaključkov po nespremenjenih tečajih. Med industrijskimi papirji pa so bili zaključki v Trboveljski po 405,

v Ljevaonici (Osijek) po 200 in v Gutmannu po 205.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.885, Berlin 13.56—13.59 (13.575), Bruselj 7.919, Budimpešta 9.915—9.945 (9.93), Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0042—8.342 (8.192), London 276.40, Newyork 56.87, Pariz 222—224 (223), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 297.75—298.75 (297.80, 297.70).

Zagreb. London 276—276.80, Newyork 56.77—56.97, Pariz 222.10—224.10, Milan 296.80—298.80, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.855—22.915, Berlin 13.56—13.59, Dunaj 8.0042—8.0342, Praga 168.20—169, Budimpešta 9.92—9.95.

Curih. Zagreb 9.12875, London 25.22125, Newyork 519.97, Pariz 20.86, Milan 27.19, Berlin 123.885, Dunaj 78.20, Praga 15.385, Bukarešta 308.25, Budimpešta 90.62, Sofija 3.75, Varšava 58.27.

Dunaj. Beograd 12.44875—12.48875, Berlin 168.91—169.41, Milan 37.10—37.20, Newyork 709—711.50, Pariz 27.75—27.85, Praga 20.95—21.05, Curih 136.33—136.83, dinarji 12.42—12.82.

Elekti.

Ljubljana. Celjska 170 d, Ljub. kr. 123 d, Praštediona 850, Kreditni 170 d, Vevče 125 d, Ruše 275—285, Stavbna 50 d, Šešir 150 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 405—406, kasa 405—406, za december 419—424, investicijsko 86 den; agrarne 50 den; bančne vrednote: Praštediona 852.50—855, Union 202—203, Srpska 152 den, Jugo 81—82, Zemaljska 135 bl, Obrtna 30—32, Ljublj. kreditna 123 den, Poljo 15.50—16.25; industrijske vrednote: Nar. šumska 32—45, Gutmann 205—205.50, Slaveks 96 den, Ljevaonica 195—205, Vevče 127 den, Dubrovačka 490 bl, Oceanija 190 den, Union mlin 175 bl, Trbovelje 465—470.

Beograd. Vojna škoda 406—407, za avgust 410—411, za december 422—424, investicijsko 86.50—87, agrarne 51—52, Narodna 7950.

Blagovna tržišča

+ **Ljubljanska blagovna borza.** (16. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključenih je bilo 6 vagonov, in eicer 3 vagoni hmelovk, 1 vagon jelovih bordonalov in 2 vagona bukovih drv. **Deželni pridelki:** Tendence čvrstješa. Zaključenih je bilo 5 vagonov pšenice in 1 vagon koroze. Nudi se pšenica (slov. postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška promptna, 80 kg po 262.50 do 267, baška nova, uzačno blago, promptna po 257.50 do 262.50; moka »0c, Ico Ljubljana, plač. po prejemu blaga po 360 do 370; koroza: baška, zdrava rešetana, slov. postaja, plač. 30 dni, navadna tarifa po 267.50 do 270, mlevska tarifa po 260 do 262.50; ječmen: baški ozimni, 67-68 kg po 270 do 275; oves: baški, slov. postaja, navadna tarifa po 265 do 270.

+ **Novosadska blagovna borza** (16. t. m.) Tendence čvrsta. Cene pšenice in moki so se dvignile. Promet: 175 vag. pšenice, 55 vag. moke, 25 vag. koroze in 5 vag. ječmena. Pšenica: baška stara 215—215; gornje baška stara 207.5—210; banaška potiska 220—230; baška nova za avgust 215—217.50; banaška nova 205—210. Ječmen: baški 150—155. Koroza: baška in srem-ska 205—210. Moka: baška »0c« in »0gc« 305—315; »2c« 280—290, »3c« 270—275; »6c« 255—265. **Otrobi:** baški 115—120.

+ **Dunajska borza za kmetijske proizvode** (15. t. m.). Nagla okrepitev žitnih cen na ameriških borzih je povzročila tudi na dunajski borzi čvrsto razpoloženje. Ponudniki so znatneje dvignili cene. Jugoslovenska potiska pšenica se nudi za julij po 1.46 Kč, podonavska pšenica pa za mare-april po 1.20 Kč. Uradno notirajo: pšenica: domača 32.75—34, madžarska potiska 36.75—39; rž: marchfeldska 27.75—28.25, madžarska 26.50—27; koroza: romunska 32—32.50.

+ **Dunajski goveji sejem** (15. t. m.) Dagon: 2190 komadov, od tega 178 iz Jugoslavije in 1074 iz Rumunije. Pri deloma živahnem prometu so se cene prvovrstni živini dvignile za 5 grošev, ostale cene pa za 10 grošev. Za kg žive teže notirajo: voli izjemno 2—2.15, I. 1.75—1.95, II. 1.50—1.70, III. 1.30—1.45, bik 1.45—1.65, krave 1.25—1.60.

Brez posebnega obvestila.

Magda Vallentschag roj. Pok naznanja v svojem in v imenu svojih otrok dr. Ottona, Magde, Herberta in Gerhilde ter ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njen nad vse ljubljani soprog, predobri papa, brat in svak, gospod

dr. Otto Vallentschag
odvetnik

včeraj, dne 16. julija t. l. po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s sv. zakramenti, blago v Gospodu zaspal.

Pogreb našega prebлага, nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 18. julija 1929, ob 4. uri popoldne od doma žalosti, Šubičeva ulica št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 16. julija 1929.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 16. julija 1929. Višina barometra 3088 m.

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smer vetra	Oblačn.	Padavine
Opazovanja				Rel. vlaž.	in brzina v m in sek	0—10	Vrsta v mm do 7 ure
Ljubljana		761.0	17	75	mirno	6	
Maribor		760.1	18	60	mirno		
Zagreb	8	766.6	18	70	mirno		
Beograd		764.7	18	60	mirno		
Sarajevo							
Dobruška							
Skopje	7	764.7	20	50	mirno	2	
Split		764.6	23	30	burja		

Solnce vzhaja ob 4.27, zahaja ob 19.44, luna vzhaja ob 15.39, zahaja ob 0.9
Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 26. C, najnižja 13. C.
Dunajska vremenska napoved za sredo: Jasno, suho in toplo.

Iz življenja in sveta

Odkod beseda „tenis“

Beseda je francoskega izvora, igra pa orijentalnega

Baš smo v dobi velikih teniških turnirjev in ime priljubljene igre je v vseh ustih. Ker smo jo dobili z Angleškega, je splošno mnenje, da ji je tu di ime prevzeto iz angleškega besednega zaklada. Pa to ni res. Resnica je, da so

Angleži prevzeli igro in ime od Francozov.

Profesor Ernest Weekley iz Londona se je pobavil v širši razpravi s tem vprašanjem in je ugotovil, da izvirajo prva poročila o tenisu na Angleškem iz 14. stoletja. Na Francoskem pa so ga poznali že dosti prej. Vsekakor je dognano, da so francoski vitezi uvedli tenis že l. 1325. v Florenco, kjer so ga imenovali

«tene»

Beseda je najbližja sorodnica glagolne oblike «tenere», ki pomeni »držati«, »prejemati«. Tako so opozarjali igralci drug drugega, ko so si »podajali« žogo. Že v neki razpravi iz l. 1617.

naletimo na to razlago, a v knjigi »Colloquia« Erazma Rotterdamskega dobimo francoski klic pri igri »tenez« preveden v »accipe« ali »excipe«, kar pomeni isto. V najstarejših časih so Francozi igro imenovali »naumes«, po naše »dlane«. Igra je bila tako v časih, da so jo smeli prvotno igrati samo kralji in velikaši. Na francoskih dvorih so imeli posebne »teniške mojstre« in naslov pa funkcija sta prehajala od očeta na sina. Zdi se pa, da sega igra kraljeve še dalje nazaj in da

izvira iz Orianta.

Orijent je, kakor znano, domovina mnogih drugih iger z žogo. Od tam se je n. pr. razširil tudi »polo«. Beseda »racket« za znano teniško pripravo izvira iz francoske »raquette«, a ta je posneta po arabski »rahata«, ki pomeni spet — »dlane«. V tem sorodstvenem razmerju sta si torej arabska beseda in naziv starofrancoske igre »paumes«.

Katastrofalni padec »Answerja«

Poročali smo že o katastrofi letala »Answer« v Ameriki. Letalo se je pri padcu razbilo, pilot Jack Ashcraft se je ubil, njegova spremljevalka, znana letalka Viola Gentry, je bila težko ranjena

Slovanske manjšine v nemškem vlemestu

Na Dunaju je izšel nov statistični priročnik, ki navaja natančno število dunajskega prebivalstva, ga kategorizira po narodnosti, veroizpovedanju in drugih posebnostih.

Število celokupnega prebivalstva znaša sedaj 1.865.780 duš. Od tega je 79.278 Čehov in 2066 Slovkov. 4850 Poljakov in 9357 Jugoslovenov. Po državni pripadnosti je češkoslovaških državljanov 119.595, Poljakov 40.872, Jugoslovenov 9357, Madžarov je na Dunaju 10.414, nemških državljanov pa 15.665. Avstrijevcev živi na Dunaju 1.632.596.

Tudi razpredelnica po veroizpovedanjih je zanimiva: 1.518.330 je rimskih katoličanov, 89.132 protestantov, 14.911 starokatolikov, 201.513 judov in 33.087 brezkonfesionalcev.

Novi dolarski bankovci

Pravkar so prišle v obtoč nove ameriške dolarske novčance. Bankovci so po obsegu samo dve tretjini tako veliki kakor dosedanjí dolariji v papirju, a tudi mnogo trpežnejši in solidnejši od starih. Ameriška vlada, ki povsod izdaja kljub temu, da vse njene banke izkazuje obilne prebitke, bo prištedila pri novih bankovcih letno poldrug milijon dolarjev, vsotico, ki se zdi za ameriške razmere morda malenkostna, a je vendarle čedna, če pomislimo, da potrebuje zrno do zrna za poglačo...

Gobavci kot filmski igralci

Iz Manile na Filipinih poročajo, da so v bližnji koloniji za gobave Culionu pred dnevi dokončali film, pri katerem so kot igralci nastopali bolniki sami. Trajalo je precej dolgo, da so jih naredili za igralce, a potem so se v svoji vloge tako dobro uživali, da bi jih ne mogli niti poklicni igralci podajati bolje. Film obravnava momente iz življenja gobavcev, njih grozovito zdravljenje in zasledovanje v starih časih in moderne načine zdravljenja. V dejanje so vpleteni tako pretresljivi prizori, da so nastopajoči sami prelivali grenke solze nad svojo usodo. Film je namenjen poučnim in propagandnim svrham. Iz njegovega izkupička menijo podpreti gobavsko kolonijo v Culionu.

Rumunski general Angelescu

Je bil eden izmed voditeljev klavirno propadle vojaške zarote. Angelescu je bilvi vojni minister in je mislil, da prevzame isto funkcijo v novi vladi — če bi se zarota posrečila.

Mesto ženske je v kuhinji

Na ženski srednji šoli v Kiseneju v Rumuniji je bil rezultat letošnje mature takšen, da je povzročil polno ogorčenih protestov, ki so bili poslani naučnemu ministrstvu. Pri izpitih je padlo 28 gojenk. Član izpraševalne komisije prof. Popescu je dosegel to. Prof. Popescu je izrazil antifeminist, kar pokaže ob vsaki priliki. Na očitanje, kako je mogel vreči kar 28 gojenk, je odvrnil srdito: Mesto ženske je v kuhinji. Starši hočejo doseči, da ministrstvo prosvete prof. Popesca izključi iz izpraševalnih komisij na ženskih učnih zavodih.

Konsum vina v Nemčiji pada

Pred vojno je prišlo v Nemčiji letno 15 litrov vina na osebo. Sedaj pa konsum vina rapidno pada in je reduciran že na 3 litre na osebo. Producenti famoznih renskih in drugih vin so obupani. Prave vinske kupčije ni več. Ljudstvo je po vojni precej obubožalo. Mladina goji sport, ki odvrača uživanje alkoholnih pijač. Prohibicijsko gibanje beleži tudi nekaj uspeha.

V Franciji dosega konsum vina letno 150 litrov na osebo, v Italiji 100 litrov v Španiji 90, v Švici 50.

46.000 km avtomobilu

Hčerka pokojnega nemškega magnata Stinnesa je prevozila v družbi Arista Sönderströma okoli sveta 46.000 km v avtomobilu. Pot je nastopila meseca maja 1927. na cilj v Frankfurt pa se je vrnila prošle dni. Vožnjo je absolvirala z vozilom Adlerjevega tipa, ki razvija 1045 konjskih sil.

Newyork brez nebotičnikov

Vlada države Newyork, ki sta se ji priključili tudi jerseyjska in connecticutska vlada, je sprejela nov gradbeni načrt za ozemlje 14.300 km. To ozemlje obsega tudi mesto Newyork. V načrtu je predvidena njegova upravna, industrijska in stanovanjska razdelitev tudi za slučaj, da bi mesto naraslo na 20 milijonov prebivalcev. Načrt izrečno poudarja, da se bo gradnja novih nebotičnikov zavračala, ker ovirajo promet. Dosedanja brzoprometna sredstva bodo smotreno dopolnjevali z račno plobo.

Krvnik, ki bi rad prakticiral v inostranstvu

Varšavsko pravosodno ministrstvo je razpisalo mesto krvnika. Med drugimi se je ponudil dublinski krvniški pomočnik Richard Thompson, ki pravi da bi prevzel to službo za majhno plačo in nekoliko mesecev. Šlo bi mu namreč za to, da bi se specializiral na obejanje in bi si pridobil nekaj izkušenj tudi v inostranstvu.

Reka, ki teče nazaj

Reka Manistee v ameriški državi Michigan je pred kratkim prezrla vsa pravila, ki se spodobijo za reke in je tekla cele pol ure nazaj. Ta neobičajni pojav je opazil najprvo čuvaj na nekem mostu. Debla in razni drugi plavajoči predmeti so se hipoma ustavili in ubrali rakovo pot s hitrostjo 8 km na uro. Razlaga čudeža je kaj preprosta. Jezero Michigan, ki se vanj steka Manistee, je bilo radi obilnih deževij nenavadno visoko.

Zlate plombe za Eskime

Neki zobozdravnik iz Los Angelesa je vse svoje imetje testamentarično ostavil za brezplačno plombiranje zobov Eskimom na Alaski z zlatimi plombami. Vsako leto naj bi se podala s sredstvi iz tega fonda posebna zobozdravniška ekspedicija v tisto deželo izvrševati njegovo poslednjo voljo. Pokojni se je bil nekoč sam udeležil takšne ekspedicije in je ugotovil, da Eskimi zelo trpe na zobni gnilobi.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Vsakovrstne ure, latinska in srebrnina po nizki ceni pri

L. Vilhar, urar

Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 36

25 žensk hoče na južni tečaj

Avstralski polarni raziskovalec sir Douglas Nawsom se pripravlja na antarktično ekspedicijo. V zadnjem času je prejel pisma 25 žensk, ki ga prosijo, naj bi jih vzel s seboj. Največ jih izjavlja da jim gre za pustolovski, no vendar so nekatere, ki jih mičejo znanstveni cilji. Sir Nawsom pa je vse odklonil.

Delna prohibicija v Mehiki

V Mehiki je stopil v veljavo zakon, ki uvaja delno prohibicijo. Gostilne sicer niso odpravljene, a smejo biti odprte le do 9. zvečer. Fakrikanti zganja so sklenili veliko propagandno akcijo proti novemu zakonu.

20.000 kegljačev v mestu

V Lipskem se vrši te dni precej navaden sestanek. 20.000 kegljačev vsega sveta se je zbralo na tekmo za svetovno prvenstvo v kegljaškem sportu. Tekma se vrši na razstavnem ozemlju, kjer so zgradili 60 igrišč. Samo iz Berlina je poslalo 350 klubov svoje najboljše člane. Vse to kaže, kako priljubljena je dandanes ta igra, o kateri so že trdili, da je nje čas prešel.

Radio

Izveček iz programov

Sreda, 17. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Novice iz dnevnika. — 18: Kotiček za naše malčke (Miličinski). — 18.30: Koncert radio-orkestra. — 20: Antologija slov. lirike. — 20.30: Koncert godalnega in pevskega kvarteta. — 22: Koncert radio-orkestra. — 22.30: Napoved časa in poročila.

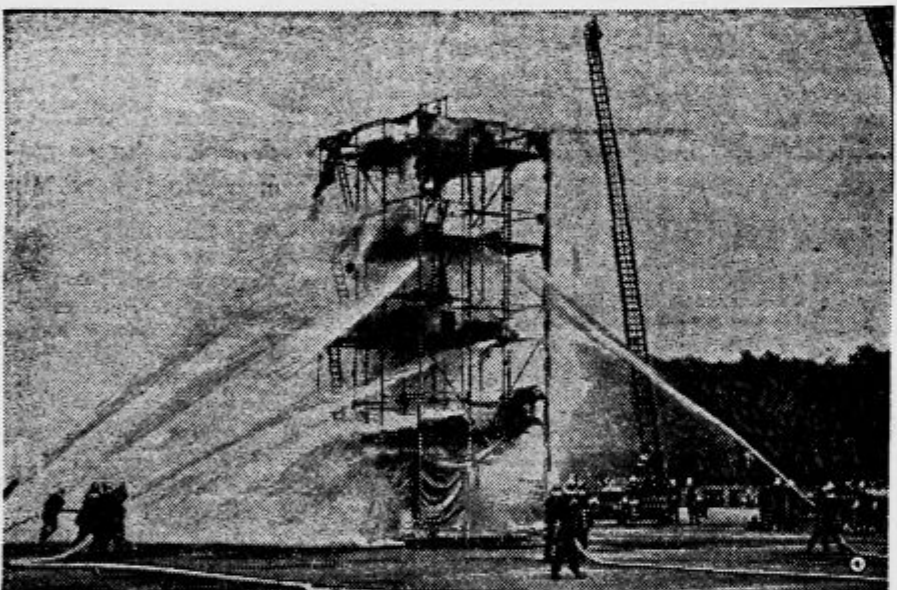
Četrtek, 18. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borzne vesti, reproducirana glasba. — 13.30: Novice iz dnevnika. — 18: Reproducirana glasba. — 19.30: Zgodovina Slovencev. — 20: Prenos koncerta z Unionskega vrta. — 22: Napoved časa in poročila. ZAGREB 13.15: Reproducirana glasba. — 19.30: Prenos programa iz Prage. — 22: Láhka večerna godba. — BEOGRAD 12.45: Reproducirana glasba. — 17.30: Godba za ples. — 20.30: Ciganska godba. — 21.30: Poročila. — 22.05: Koncert radio-kvarteta. — PRAGA 16.30: Koncert z Brna. — 21: Violinski koncert. — 21.35: Smetanove polke. — BRNO 19.05: Orkestralen koncert Offenbachove glasbe. — 20: Veseloliga. — 21.20: Koncert vojaške godbe. — 22.20: Láhka glasba. — VARŠAVA 18: Koncert solistov. — 20.30: Poljuden koncert orkestra. — 22.45: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert kvarteta. — 20.05: Koncert dunajskega simf. orkestra. — Láhka godba. — BERLIN 17: Pevski koncert. — 20: Življenje v Berlinu. — 21: Koncert solistov. — Godba za ples. — FRANKFURT 16.15: Popoldanski koncert. — 20.15: Operni večer. — 22.15: Bachove komorne skladbe. — LANGENBERG 18: Klavirski koncert. — 20.45: Orkestralen koncert plesne godbe. — Láhka glasba. — STUTTGART 16.15: Koncert italijanske glasbe. — 20.15: Marschnerjev večer. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.20: Koncert orkestra. — 19.25: Koncert solistov. — 21.30: Godba na saksofonu. — Ciganska godba. — LONDON 19.45: Komorna glasba. — 21.35: Stara baletna glasba. — RIM 17.30: Popoldanski koncert. — 21: Lundska glasba v južni Italiji. — STOCKHOLM 18.30: Reproducirana glasba. — 20: Orkestralen koncert. — 21.40: Schumannova sonata za violino in klavir.

Čestitk nič manj nego poguma in sreče

Harry Ulm, Kingsford Smith, mehanik Mac William in radiotelegrafist Litchfield so prispeli na letalu »Južni križ« iz Sydneja v London po štirinajst in pol dnevi vožnje. Slavni letalci, ki so bili že prej promagali Tihí ocean, so bili deležni vzharnega sprejema. Na sliko vidimo prva dva, ko prebirata na letališču v Croydonu brzojavne čestitke, katere sta prejela za posrečeni raid iz Avstralijske na Angleško.

Črni dan angleškega gasilstva

Ob priliki neke dobrodelne prireditve v Gillinghamu na Angleškem so se hoteli pokazati tudi tamnišnji gasilci s posebno točko. Iz gorčice hiše naj bi rešili devet kadetov. Po nesreči so hišo razgalili, še predno so bili reševalci na mestu, hiša je zgorela in vsi kadeti z njo. Pri reševalnem delu, ki se je iz igre spremenilo v strahotno resnico, je izgubilo življenje še pet gasilcev. Ljudje so bili mnenja, da gre za igro in so se klčem nesrečnih žrtv na pomoč — smejali. V parlamentu pripravljajo sedaj zakon, ki naj bi to vrsto produkcij prepovedal. Slika nam kaže skupino angleških gasilcev med eno teh nevarnih produkcij.

Za novo moško modo

Na Angleškem se prikazujejo znamenja. Pri zadnji dirki v Ascotu se je pojavil človek v kratkih hlačah in s teniško srajco. In ta človek ni bil nihče drugi nego predsednik zdravniškega društva, zelo častitljiva in ugledna osebnost. Njegov nastop je bil demonstrativnega značaja. Je član »Lige za reformo moške mode« in je začel njena načela propagirati praktično. Seveda je nastal v javnosti pravcat vihar — nič manjši nego v slavnih dneih, ko so se ženske odločile za pristržene lase in kratka krila. Tudi sedaj so se oglasili kot prvi cerkveni krog, ki pridigujejo da se nova moda ne sklada z ugledom moža. Kakor da nas je ljubi Bog poslal z dolgimi hlačami in s trdim ovratnikom na svet...

Zadnji »Zeppelinov jezdec«

V Sölingenu na Badenskem je umrl 82letni poštni agent v pokopju Karl Zilly, zadnji »Zeppelinov jezdec«. Ob začetku francosko-nemške vojne 1870. 1871. se je udeležil znanega predznanega pojezda na francosko ozemlje, ki ga je vodil poznejši pijonir zračne plovbe grof Zeppelin. Pri Schirlenhu fu na Alzaškem je vso četico po težkem boju zajela francoska premoč, razen grofa, ki se je prebil skozi nasprotnike. Pozneje so Zillyja in njegove tovariše Nemci ponovno osvojili. Zilly je bil z grofom izumiteljem in stalni zvezi tudi pozneje, ko se je preselil v Söllingen. Grof ga je radevolje sprejel kot gosta v Fridrichshafnu, a ob neki priliki, ko je letel s svojo zračno ladjo nad Söllingenom in mu je poslal pozdrav iz višine.

Belgijski prestolonaslednik princ Leopold

in njegova žena, švedska princesa Astrid, sta obiskala Namur, kjer sta bila slavnostno sprejeta. Ob tej priliki je tamošnja trgovska zbornica po klonila zlat klpec kralja Alberta v viteški opravi na konju.

Kmetijska družba za Slovenijo javlja tužno vest, da je preminul njen dolgoletni, zaslužni šef blagovnega oddelka v pok., gospod

Oton Schmidt

Pogreb blagega pokojnika se vrši v sredo, 17. julija 1929 ob šestih popoldne na evangelijsko pokopališče.

Bodi mu ohranjen časten spomin!

Ljubljana, 16. julija 1929.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelček »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod sifro je plačati pristojbino za sifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tisto se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za sifro 5 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Pisarniško moč

tudi začetnik, sprejme tiska na delu. Nekoliko znanja italijanske potrebnosti. Ponudbe s navodno zahtevane plače na oglasni odd. »Jutra« pod »Takoj dobi«.

Mizarje

in avtomatske varilne in tovarne vagonov. Jelenice d. d. v. Smed. Palanki.

2 kleparska pomočnika

in 3 vajence sprejem. Kladar Franc, splošno kleparstvo, Ljubljana, Dolnjska c. 6.

Navijalca

(vključno) samostojnega za elektromotorje ishem. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Več učenik

in spretnih bivši za moško perilo, izurjenih pri strojih, sprejem. Zgledajo naj se samo provodne moči, pri izdelovalci perila. Vojkova, Wolfova ulica 12, dvoristi.

Ščar

za nadzorovanje vinogradov, dober strokovnjak, teden in vreden dobi mesto. Pismene ponudbe na Fr. Zemljica, vinogradsko veleposredstvo v Ljutomeru.

Knjigovodjo ali knjigovodnjo

samostojno moč, večšega slovenskega in nemškega jezika, v besedi in pisavi, sprejem. Ponudbe je poslati na: Fr. Zemljica, Ljutomer.

Puškaria

samostojnega mojstra, večšega vseh polov, sprejem. Nastop takoj. Ponudbe na Boško Dimitrijevič, trg. orožja, Senta (Bačka).

Za pisarniško delo

2-4 ure popoldne sprejem. Gospoda v Ljubljani. Pozor! Vrednost, nastop takoj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Popoldanska služba 450«.

Konfekcionarka

popolnoma samostojna v izdelavi damskih in otroških konfekcije ishem za takoj. Plača dobra in stalna služba. Ponudbe po sifro »Samostojna moč 1929« na podružnico »Jutra« v Celju.

Dva brivka

pomočnika povprečno v postrežbi, vendar tudi moške jezika, dobita trajno in dobro službo v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Brivski pomočnik 72«.

Čevčar, pomočnika

takoj sprejem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

2 čevčarska pomočnika

s hrano in stanovanjem v hiši takoj sprejem. V stalno delo. Josip Kosec, čevčar, Ljubno-Podnart, Gorenjska.

Blagajničarko

staro od 24 let naprej sprejem. V stalno službo v kavarno. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Blagajničarka«.

Dva vajenca

za mizarstvo obrt sprejem. Andorja, Komenskova ul. št. 84.

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik

in njegov avtomobil

Tudi sebi, svoji ženi in Minki je kupil sladkorja; zadovoljno so odšli vsi trije, vselej se sreče otrok, ki sta željno gledala vsak svoj konec palčice.

88.

11842.

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

2492, 3492

Vajenca

z mešansko solo sprejem. V specialno trgovino. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Klavca za perutnino

(perutnina, mesarja) sprejem. Takoj Viljem Abt, ekspozit. Maribor.

Žagarja za frize

zanesljivega — z akordno plačo vspejme tovarna parketov in lesne volne. Sv. Peter v Sav. Dolini.

Dve šeparici in več čevčarjev

sprejme takoj »Bratopodpisa« v Mariboru.

Prodajalco

dobro vzdrženo v stroki sprejem. V trgovino meš. blaga, s hrano in stanovanjem v hiši. Sprejem tudi učenca.

Pošteno žensko

ki bi na trgu prodajala različne, sprejem na Opekarski cesti 32.

Za pisarniško delo

3-4 ure popoldne sprejem. Gospoda v Ljubljani. Pozor! Vrednost, nastop takoj. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Popoldanska služba 450«.

Kuharico

vajeno tudi hišnih del, poleg druge moči ishem manjša roblina v Ljubljani. Natančne ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Poštena oceda«.

Več zidarjev

dobro izurjenih v trajno delo sprejme Franc Varšek, zidarski mojster v Ljubljani.

Učenca

za pekarsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši sprejem. Pavel Pavlov, pekarni mojster v Domžalah.

2 prekaževalska pomočnika

starejša sprejme Vavovčeva, v Dolnjski cesti št. 23.

Čevčar, pomočnika

mlajšega sprejme takoj Adolf Straka, Zg. Duplej, pošta Križe, Gorenjska.

Slaščičarskega pomočnika

takoj sprejme slaščičarska Stanko Jarc, Murska Soba.

Brusača in žagarja

večšega tudi žiranjema jermov, takoj sprejem. Ponudbe s navodno zahtevane plače na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Brivski pomočnik 72«.

Medičar, pomočnika

povprečno sprejem. Takoj v tovarno. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Medičar«.

Čevčar, pomočnika

za najnižja zbita dela in v lesenih petami, s hrano in stanovanjem v hiši sprejme takoj Franc Sifer, splošno čevčarstvo, Škofja Loka. Sprejem tudi služkinjo.

Učenca

zdravega, krepkega, poštenega, s 1-2 razr. mešanske sole, sprejem. V trgovino mešanske blaga A. Poganičnik, Cerklina, Hrana in stanovanje v hiši št. 84.

Dva vajenca

za mizarstvo obrt sprejem. Andorja, Komenskova ul. št. 84.

Pletiljo

za na dom ishem s vso opremo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Trg. pomočnika

železninarja, abso. utnega strokovnjaka sprejem. V stalno službo pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Merkur«.

Brivski pomočnik

dobro odnuden del takoj službo v fiser. saloni Vera v Kranjski gori.

Šeparico

dobro izveščeno v boljših delih, sprejme takoj Ljude Poljanec, Novi Vošnjak, Društvena ulica 45, Mostje v Ljubljani.

Dve kuharici

bljudi in spodobni, potrebne za takoj. Ponudbe na »Hotel Speki krajci« Zemun.

Trgovski potnik

ki že potuje v manufakturi in galanterijski stroki, in bi vzel tudi fine pletenice domačega izdelka, sprejem. V stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Stalna moč 1000«.

Potnika

ki že potuje v manufakturi in galanterijski stroki, in bi vzel tudi fine pletenice domačega izdelka, sprejem. V stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Stalna moč 1000«.

Potnik

spečeljske stroke, želi zaposlenja na Dolnjski cesti 32. »Provizija«.

Opozorilo vse privat. potnike

in tudi one, ki to hočejo postati! Ako hočete zares zaslužiti in pripraviti brezskrbno življenje, odpustite nemudoma vse naslove na oglasni oddelček »Jutra« pod »Začetnik«.

Potnika

za prodajo slikarskih vzor. (Maleriehilfen) za mariborsko oblas sprejem. Proti dobri plači Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Vesten prodajalec«.

Zastopnike (ce)

za obkroževanje privatnih strank sprejem. V stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Začetnik«.

Provizij. zastopnike

za prodajo sira in masla ishem velika mlekarica, ki namerava sira. Ponudbe s referencami pod značko »Mlekarica 600« na oglasni oddelček »Jutra«.

Pletilja

sprejme dela na dom — najraje za trgovino. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Prva oblast koncesionarna šoferska sola

Camernik Ljubljana (Jugoslova) Dunajska c. 26 telefon 2236. Strokovnjaki, ki imajo poizkus in praktično veštinjo na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Oblastvno koncesionarna šoferska sola

I. Galsvšek bivši komisar za šoferske izpite v Ljubljani. Bleiweisova c. št. 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najnovejših priročnikov. Tečaj permanentni.

Kdo bi poučeval

gd. citre in nemščino? — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Potrebnosti«.

Fotografinja

želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Dobra fotografinja«.

Plačilni natakari

mladi in sposobni, želi službo v boljšem hotelu. V stalno službo kot plačilni natakari, v oddelku podjetja. Govori več jezikov in je bil zaposlen v Franciji in drugih tujih državah. Ponudbe pod »Francoski na oglasni oddelček »Jutra«.

Mesarski pomočnik

želi premeniti službo. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

Bivši orožnik

ishe službo skladničnika, vratarja, čuvaja sluga ali kakršnokoli zaposlitev. Dober zna: Grad Brece, pošta Mozirje v Sav. dolini.

Krojaški pomočnik

zmožen in s daljšo prakso ishe primerne službe. Ponudbe pod »Krojaški« v Mariboru.

Učenca

se primerno šolsko izobrazbo in postena, ki ima večje dohodek od trgovine na delu. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Merkur«.

Strojnik

z večletno prakso, izkušen ključničnik, ishe službo v mestu ali na delu. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Strojnik 652«.

Knjigovodja

z večletno prakso bančnih poslov, vešč slovenske in italijanske, ishe primerne službe pri kakšni lesni industriji ali kakem drugem podjetju. Sprjevala na razpis. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Knjigovodja«.

Bivši orožnik

26 let star, samski, pošten, soliden in dober moč, želi službo skladničnika, vratarja, čuvaja sluga ali kakršnokoli zaposlitev. Dober zna: Grad Brece, pošta Mozirje v Sav. dolini.

Avtomehanik

zmožen, strojni ključničnik, 29 let, trezen in zanesljiv, ishe službo z dobro mero. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Strojnik 652«.

Pošten mladenci

občujeni koleniki, dober jahač, ki ima veselje za delo in ne goji, ishe primerno službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Uradnik

certifikat, zmožen kavlje, ozi. garancije do Din 20.000, želi primernega zaposlenja. Zmožen je vseh v trgovski stroki spadajo. Poslov. star 40 let, pošten — žena, knjigovodnja. Prednost Stajarska. — Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod sifro »Certifikat«.

Prodaj

puhasto perje kg po 38 Din razpisilam po povzetju najmanj 5 kg. potem čisti bel puh po Din 300 kg L. Brozovič, kemikaletična perja. Za greb, lila 32.

Žične vložke

in vmeti za postelje, timo, žične vložke in železne postelje. Dobite najceneje v železnici Franc Stupica v Ljubljani. Gospodstva c. št. 1.

Puhasto perje

kg po 38 Din razpisilam po povzetju najmanj 5 kg. potem čisti bel puh po Din 300 kg L. Brozovič, kemikaletična perja. Za greb, lila 32.

Starine

povprečno v sila, nizozemske in italijanske kupim in dobro plačam. Avtor. Bled 1. vila Zelena. Prijem v Ljubljano.

Družabnika

ishe izredno rentabilno, se vpejano produktivno podjetje v vrhu razvijajo delokroga. — Trgovsko izobrazbeno, ki namerava vselej do potovanja ulitvajo vrednost, vendar se odločajo za navedbo razpoložljivega kapitala na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Družabnika«.

Kmečko posestvo

na Gorenjskem, 4 joha posestva in 2 hise prodam. Več v ogl. odd. »Jutra«.

Otroški voziček

dobro ohranjen prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Več sto steklenic in ca 800 kg sene

naprojal na Poljanski c. št. 12.

Kandelabre

Hotelene, pripravne za plinovo, karbidno, elektr. ali petrolejsko razsvetljavo, s električnimi obločnicami, itd. ugodno prodaja hotel »Belvedere« v Ljubljani.

Motorna vozila

tridesetleten — pripraven za potnika, v breskineh stanju, s električnim strojem, napeljavno ugodno prodaja garaj »Lojze, Miklošičeva cesta«.

DKW motocikl

300, 300 in 500 cm, na 12 mesečnih obrokih. Zastopstvo za ljubljansko oblast: Ing. C. R. Luchmann v Ljubljani. Avelca 8043

»Sarolea«

Svetovnoznani motocikl. — General. zastopstvo za Jugoslovijo: Lampert in drug, Ljubljana, Tavčarjeva.

Auto »Fiat«

501, štiricikel, in 509 dvocikel, seden po ugodni ceni prodaja Alko, Ljubljana.

Radio

Radio detektor, aparat z 2 slušalkama in visoko anteno poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelček »Jutra«.

»Chevrolet« avto

jako dobro ohranjen, kupim — Natančnejši podatki pod »ZM« na oglasni oddelček »Jutra«.

Motorno kolo

3 1/2 HP, v dobrem stanju, naprojal Naslov v oglasni oddelku »Jutra«.

»Fiat« avto

poltovorni, takse prost, v najboljšem stanju prodaja Alko, Ljubljana.

Moško kolo

dobro ohranjen, dirkalno ali sporno, brezdefektno kupim. Ponudbe s točnim opisom in ceno na oglasni odd. Jutra pod »Grosuplje«.

Moško kolo

dobro ohranjen prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Moško kolo

dobro ohranjen »Waffentrad« prodaja Florjanec, Namska ulica 3.

Kupim

Drogerija Al. Florjanec, Ljubljana. Sv. Petra cesta 19 kupuje vsako množino lepo sušeno arnika cvetje po najvišjih dnevnih cenah.

Staro železo in litino

(Guse) kupuje se dobro in ceno. Kupim 500 kg v Ljubljani, Gospodstva c. št. 1.

Železnih cev,

večjo količino rabljenih od 10 do 25 mm, lahko tudi v mešanici dimenzij, kupim. Ponudbe P. Heinrich, B. hinjaška Bistrica.

Velik suh prostor

v vredni mestu, pripraven za delavnico ali skladišče, takoj oddam. Naslov se dobi v ogl. odd. »Jutra«.

Mlekarno

oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Lokal

za krojaško ali čevčarsko delavnico oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Velike trg. lokale

nasproti križevniški cerkvi oddam. Poizve se istotam št. 711, levo — mod 3, in 4. uro.

Lokale

za trgovino, pisarno ali boljšo obrt oddam v Ilirski ulici 15.

Mesnico

dobro vpeljano, na prometnem kraju oddam. — Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod »Mesnica 717«.

Mesarijo

klavnicno, ledenično, hlevom in stanovanjem ter inventarjem oddam proti najemini v bližini Ljubljane. Ponudbe na oglasni oddelček »Jutra« pod sifro »Mesnica 30«.

Mesnico

